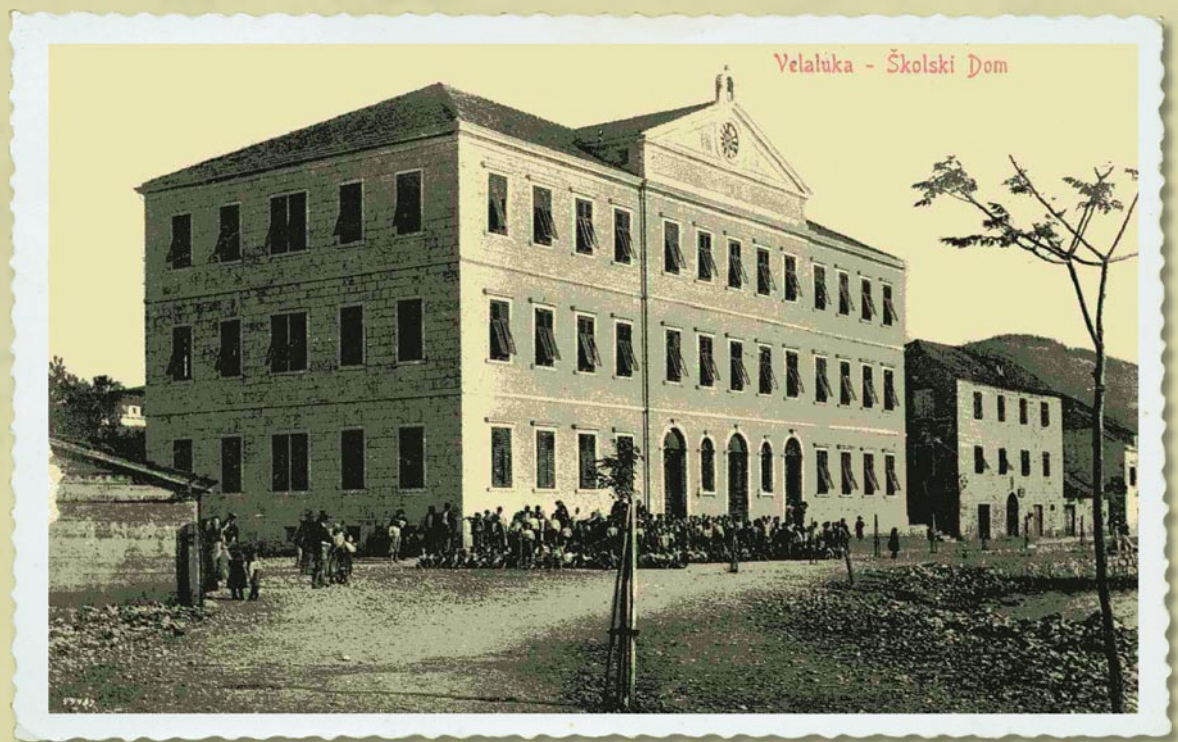

LIBRO

OSNOVNE ŠKOLE "VELA LUKA"

150 GODINA ŠKOLSTVA

LIBRO

150 GODINA ŠKOLSTVA

Vela Luka, 2007.

Nakladnik:
Osnovna škola Vela Luka
Za nakladnika:
Lucijana Mirošević, ravnateljica

Uredništvo:
Učenici:
Đana Barčot, Katarina Borovina, Tina Burmas,
Lucija Dragojević, Ella Maričić

Učitelji:
Nikolina Borovina, Melita Kosović, Nikolina Oreb,
Nikolina Padovan Plantić, Dinko Radić, Fani Žuvela

Grafički urednik:
Nikolina Borovina

Likovna obrada:
Gloria Oreb

Lektura:
Nikolina Pađovan Plantić
Fani Žuvela

Prijelom i priprema za tisak:
Dino Cetinić

Tisak:
 d.o.o. za izdavačku,
grafičku i tiskarsku djelatnost
Dalmatinska 12, 10000 Zagreb

ISBN 978-953-95881-1-1

web:
www.os-velaluka.hr

SADRŽAJ

• Predgovor	5
• Opća pučka učiona	6
• Djelatnici škole	7
- Učitelji, ravnatelj i stručni suradnici	7
- Administrativno i tehničko osoblje	8
- Članovi Vijeća roditelja	8
- Članovi Vijeća učenika	8
- Članovi školskog odbora	8
• Popis učenika i razrednika po odjelima	9
• Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti	18
- Iz rada grupa	19
• Znanstveno - stručni skup 150 godina školstva	24
• Odisejeve avanture	27
• Dan škole	28
• Školska muzejska zbirka	29
- Suradnja s Hrvatskim školskim muzejom	30
- Mozaici u školi	30
• Priča starog harmonija	31
• Školovanje 30-ih i 40-ih godina 20. st	33
• Školsko zvono	35
• Priča gospođe Marije Tasovac	36
• Intervju s načelnikom: Budućnost školstva u našem mjestu	37
• Nova dvorana za novih 150 godina športa	39
• Međunarodni projekt "Jedan prijatelj s one strane mora"	41
• Naš kantun	43
• Sjećanje	45

PREDGOVOR

Povodom proslave velikog jubileja

Čast i privilegija je biti ravnateljem škole koja slavi 150 godina kontinuiranog odvijanja redovne školske nastave i biti na čelu tima koji kreira zbivanja povodom te proslave. Naša namjera bila je nadmašiti proslavu iz 1977. g. kada je predstavljena knjiga Zvonka Maričića i postavljena izložba. Već su se krajem 2006. odredile osnovne odrednice proslave od kojih je najzahtjevnija dakako bila organizacija znanstvenog simpozija i tiskanje zbornika radova. Pribojavali smo se ovog zadatka jer je to bilo nešto novo i nepoznato, i uopće ima malo škola koje su se odvažile na takvo što.

Zahvaljujući upornom radu organizacijskog odbora kojem je bio na čelu dr. sc. Franko Mirošević i izvrsnoj suradnji s Arhivom Općine Vela Luka, taj je zadatak krajem rujna 2007. g. više nego uspješno odrađen. Tome svjedoče dojmovi naših gostiju izlagača i predstavljača, ali ponajprije kvaliteta i ozbiljnost samog zbornika radova.

Doduše, ne mogu skriti svoje žaljenje što ovaj događaj nije imao dovoljno odjeka u našoj sredini. Očito je potrebno još mnogo rada i volje kako bi se sredina animirala i buduća ovakva zbivanja prepoznala.

Već neko vrijeme u školskoj zgradi vrši se uređenje interijera kako bi on bio što moderniji i inspirativniji po učenika, a sve u cilju poboljšanja uvjeta nastave i ugodnijeg ambijenta za učenike i učitelje. Uz uređenje knjižnice i informatičke učionice pribrojili smo pred početak 2007./08. školske godine i novi sanitarni čvor za dječake i adaptaciju nekoliko učionica. Škola je računalno umrežena i postavljena je nova web stranica.

Velika pozornost se usmjerava i na uređenje školskog dvorišta, s naglaskom na njegovo ozelenjivanje. Započelo se i s uređenjem školskog potkrovlja sa svrhom postavljanja muzejske zbirke školskih predmeta. Restauriran je stogodišnji harmonij koji bi s ostalim školskim povijesnim eksponatima, a u suradnji s Hrvatskim školskim muzejom, trebao oslikati presjek kroz povijest škole i nastave. Krajem 2007. g. na preslicu školske zgrade stavljeno je zvono.

Na predjelu Moćni laz dovršava se izgradnja trodijelne školske sportske dvorane koja je jedan od većih infrastrukturnih poduhvata u povijesti naše škole, ali i mjesnog sporta. Većina ovoga ne bi bila ostvarena da nema bezrezervne podrške Općinskog i Županijskog poglavarstva te Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

No, ono što će uistinu biti kruna ovoj proslavi i što, po meni, predstavlja novi veliki iskorak u školstvu (i ne samo školstvu) ovog mjesta, bit će početak rada Osnovne glazbene škole kao podružnice Osnovne škole. Sutra će ova škola biti rasadištem brojnih mladih glazbenika koji će ponovno pronijeti ime Vele Luke kao najmuzikalnije sredine. Time će ova proslava samo više dobiti na svojem značenju i u proslavi nekog novog jubileja dobiti zasluženu pozornost i mjesto.

U godini jubileja imamo i naše Libro. Riječ je o svojevrsnom školskom godišnjaku s vrijednim tekstovima koji se osvrću na proslavu 150. obljetnice te valoriziraju pojedine segmente naše baštine. Nezaobilazni su i učenički radovi sa svojom neposrednošću i toplinom.

Nadamo se da će biti korisno i ugodno Vašem oku.

Lucijana Mirošević, ravnateljica

- zgrada Osnovne škole u Velj Luci -

U dnu razgranatog velolučkog zaljeva smjestio se slikovit gradić Vela Luka, a njegovim središnjim dijelom od godine 1911. dominira veliko pravokutno kameno zdanje osnovne škole. U vrijeme kad je sagrađena, sa svojim širokim pročeljem, čiji je središnji dio neznatno izbačen prema obali, s dva visoka kata i istim takvim prizemljem, isticala se među tadašnjim, redom nižim i skromnije građenim kućama, a i danas gotovo stoljeće kasnije zgrada osnovne škole je i dalje daleko najljepše, svakako najmonumentalnije zdanje u Velj Luci, svojevrsan "zaštitni znak" i ponos desetaka naraštaja njenih polaznika.

Bjelinom vrničkog kamena, pravokutno fino obrađenog i složenog u vodoravno uslojenim redovima, pravilnošću svojih dovratnika i profiliranih nadvratnika koji samo na simetričnom pročelju uokviruju 36 prozora i tri para centralno smještenih, lučno nadsvedenih ulaznih vratiju, ozbiljnošću središnjeg zabata sa školskim satom i preslicom na kojoj je palmeta, a u kojoj je 2007. godine obnovljeno starinsko zvono te nadasve dostojanstvenošću neoklasicističkog stila, ovo zdanje smješteno na samoj morskoj obali privuklo je pogled svakog tko je ikada posjetio Velu Luku i nesumnjivo predstavlja njen najveći ures.

Općinska uprava školsku je zgradu, uz ogroman trošak od 250.000 kruna, gradila nekoliko godina. Znamo da su radovi započeli 1909. i to prema nacrtu kotarskog inženjera I. Margitića, a izgradnju je s brojnim pomoćnicima izvodio poduzetnik Marin Fabris. Velika klačina za neophodno vapno bila je izgorena 1913. na otočiću Proizd. Zidanje je bilo završeno 1911. a uređenje i opremanje školskim inventarom trajalo je još barem naredne dvije godine, jer je nastava započela tek 1913. Unutrašnjost zgrade sa širokim predvorjem, kamenim stubištem, visokim stropovima, za to doba neobično modernim sanitarnim čvorovima, stanovima za nadučitelje itd, u potpunosti je udovoljavala najvišim tadašnjim pedagoškim standardima i higijenskim propisima, a o kvaliteti gradnje najbolje svjedoči činjenica da je zgrada u relativno dobrom stanju i danas nakon gotovo sto godina kontinuiranog svakodnevnog korištenja, dviju okupacija i bez provedene temeljite rekonstrukcije, odnosno drveni podovi, vrata, prozori, krovna konstrukcija, većina pregradnih zidova nisu nikada mijenjani.

Na pročelju naše škole dvije su manje kamene ploče, jedna posvećena tisuću godina od krunidbe kralja Tomislava, a druga je isklesana 1957. u znak obnove velikog kamenog natpisa "opća pučka učiona" smještenog iznad drugog kata, neposredno ispod zabata, kojeg su talijanske vlasti provodeći talijanizaciju skinule 1941. godine.

Na bočnoj strani naše škole, onoj pored koje vodi put prema prostranom školskom dvorištu, dvije su lokalne znamenitosti. Prva je kameni sunčani sat dodijeljen Velj Luci, kao najboljem turističkom mjestu u anketi Radio Zagreba 1978. godine, a druga je oznaka visine plimnog vala koji je 21. 06. te iste 1978. godine poharao naše mjesto.

Umjesto zaključka recimo da je školska zgrada, posebno njeno monumentalno kameno pročelje, organski utopljeno u vedutu Vele Luke, ali i u memoriji i emocijama svih Lučana.

Ipak, proteklo stoljeće ostavilo je traga, a suvremeni nastavni proces zahtijeva izgradnju novog, modernijeg objekta, uz neophodnu zaštitu "stare" škole primjerenu njenom zasigurno visokom spomeničkom statusu.

Dinko Radić

DJELATNICI ŠKOLE

Zaposleni djelatnici u školi u 2007./2008. školskoj godini

UČITELJI

Red. broj	Ime i prezime	Struka	ŠK. SPR	Predmet/ razred koji/em predaje
1.	Mirjana Žuvela	nast. razredne nastave	VŠS	I. razred
2.	Tea Farčić	nast. razredne nastave	VŠS	I. razred
3.	Melita Kosović	nast. razredne nastave	VŠS	II. razred
4.	Nalta Padovan	nast. razredne nastave	VŠS	II. razred
5.	Marita Hrboka	nast. razredne nastave	VŠS	III. razred
6.	Mirela Maričić	nast. razredne nastave	VŠS	III. razred
7.	Sandra Maroš	nast. razredne nastave	VŠS	IV. razred
8.	Damira Padovan	nast. razredne nastave	VŠS	IV. razred
9.	Lea Marinović	prof. engl. jezika i pedagogije	VSS	engleski jezik
10.	Tješimira Bešlić	vjeroučitelj	VŠS	vjeronauk
11.	Olga Opačić	nast. engleskog jezika	VŠS	engleski jezik
12.	Biserka Oreb	nast. biologije i kemije	VŠS	biologija i kemija
13.	Joanna Mikulandra	prof. matematike	VSS	matematika
14.	Vojko Tabain	nast. matematike i fizike	VŠS	matematika i fizika
15.	Nikolina P. Plantić	prof. hrvatskog jezika	VSS	hrvatski jezik
16.	Fani Žuvela	nast. hrva. i njem. jezika	VŠS	hrvatski jezik
17.	Nikolina Borovina	prof. lik. kult. i dipl. knjižničar	VSS	likovna kultura
18.	Mirjana Surjan	nast. zemljopisa i povijesti	VŠS	zemljopis i povijest
19.	Ljubomir Pecotić	nast. glazbene kulture	VŠS	glazbena kultura
20.	Marko Jeričević	nast. tjelesne kulture	VŠS	TZK
21.	Zdenko Miletić	prof. tehničke kulture	VSS	tehnička kultura
22.	Damir Telenta	prof. likovne kulture	VSS	likovna kultura
23.	Ljubica Vlašić	vjeroučitelj - teolog	VŠS	vjeronauk
24.	Dinko Radić	prof. povijesti i arheologije	VSS	povijest
25.	Nikolina Oreb	nast. engleskog jezika	VŠS	engleski jezik
26.	Toni Šale	prof. biologije	VSS	priroda
27.	Sandra Bačić	prof. talijanskog jezika	SSS	talijanski jezik
28.	Marijan Ančić	dipl. ing. elektrotehnike	VSS	informatika

RAVNATELJ I STRUČNI SURADNICI

Ime i prezime	Struka	Školska prema	Na rad. mjestu
Lucijana Mirošević	prof. pedagogije I psihologije	VSS	ravnatelj
Dalida Prižmić	nast. razred. nast.	VŠS	pedagog
Nikolina Borovina	dipl. knjižničar	VSS	knjižničar
Anita Dragojević	prof. defektolog	VSS	defektolog

ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE

Ime i prezime	Struka	Školska sprema	Na radnom mjestu
Marleni Padovan	dipl. politolog	VSS	tajnik
Danka Lovričević	ekonomska	SSS	računovođa
Zoran Padovan	mehaničar	KV	domar
Bruno Oreb	elektroničar	SSS	domar
Liljana Tulić	-	NKV	spremačica
Elza Cetinić	-	NKV	spremačica
Ankica Cetinić	-	NKV	spremačica
Milena Rubeša	-	SSS	spremačica

ČLANOVI VIJEĆA RODITELJA

Katarina Surjan, Cvjetana Tabain, Darinka Jurković, Nela Oreb, Indira Mušić, Nikolina Dragojević - Franulović, Jelena Bačić, Jasna Rubeša, Tina Berković, Sandra Kecić, Ana Jobst, Nilda Žanetić, Nikolina Mirošević, Nikolina Borovina, Lara Tabain, Melita Bačić, Zdravka Anić

ČLANOVI VIJEĆA UČENIKA

Marko Andreis, Margarita Marić, Luka Bačić, Ivan Mileusnić, Laura Žuvela, Dominik Dragojević, Marko Prižmić, Josip Baković, Toni Šćepanović, Doris Prižmić, Marko Prižmić, Antonio Golić, Mate Maričić, Reamare Novko, Deni Vlašić

ČLANOVI ŠKOLSKOG ODBORA

Učitelji i stručni suradnici: Nikolina Borovina, Joanna Mikulandra, Marita Hrboka
Predstavnici osnivača: Tonči Dragojević, Zvonimir Suton
Roditelji: Indira Mušić, Nilda Dragojević

Učiteljsko vijeće školske godine 2007/08.

POPIS UČENIKA I RAZREDNIKA PO RAZREDNIM ODJELIMA

I. a
razrednik:
Mirjana Žuvela

Toni Barčot, Šime Borovina, Petra Četinić, Oliver Cezar Dragojević, Hana Kalebić, Andrea Rubeša, Tina Sokač, Barbara Surjan, Ivan Šeparović, Patrik Šeparović, Frane Vlašić, Marin Žuvela, Nina Žuvela

I. b
razrednik:
Tea Farčić

Toni Barčot, Šime Borovina, Petra Četinić, Oliver Cezar Dragojević, Hana Kalebić, Andrea Rubeša, Tina Sokač, Barbara Surjan, Ivan Šeparović, Patrik Šeparović, Frane Vlašić, Marin Žuvela, Nina Žuvela

II. a
razrednik:
Nalša Padovan

Marko Andreis, Deni Berković, Barbara Dragojević, Ivana Dragojević, Antonio Franulović, Marino Franulović, Teana Franulović, Smail Hodžić, Eugen Jobst, Ivana Jurković, Josipa Jurković, Katarina Marinović, Anamarija Padovan, Franciska Paškov, Maja Petković, Dea Prižmić, Lucija Stipković, Antonio Šeparović, Domagoj Valjan, Dino Vlašić, Ivan Zlokić, Nikolina Zlokić, Nikola Žuvela

II. b
razrednik:
Melita Kosović

Marina Agović, Ivan Alić, Meri Anastasov, Diana Andreis, Kristina Cetinić, Roberto Dragojević, Andrija Mardešić, Margarita Marić, Lucija Marinović, Miroslav Novak, Vita Oreb, Kristijan Prižmić, Marko Prižmić, Ante Surjan, Darko Surjan, Marko Surjan, Nikola Surjan, Daria Šimić, Neno Valentić, Linda Žuvela

III. a
razrednik:
Marita Hrboka

Ela Anić, Luka Bačić, Lucija Barčot, Ana Berković, Tea Borovina, Daniel Ćirić, Radmila Ćosin, Mia Mandić, Franko - Trpimir Miletić, Marko Mušić, Jelena Padovan, Kuzma Padovan, Marija Tina Prižmić, Leon Surjan, Stipe Trojanović, Marija Zlokić, Mateo Žuvela

III. b
razrednik:
Mirela Maričić

Luka Bačić, Lara Barčot, Lucija Berković, Toni Borovina, Luka Cetinić, Dani Dragojević, Lara Franulović, Nina Franulović, Leo Gospodnetić, Gabrijele Ljubić, Ivan Mileusnić, Andrea Mirošević, Anita Oreb, Martina Prižmić, Dora Tabain, Roko Tasovac, Emmi Žuvela, Ivan Žuvela, Katarina Žuvela

IV. a
razrednik:
Sandra Maroš

Antonio Bačić, Ana - Marija Barčot, Ivan Burmas, Marko Dragojević, Tino Dragojević, Miranda Dukić, Nikola Grbin, Michelle Mandić, Teo Padovan, Neves Poljak, Ana Prižmić, Ema Rubeša, Katarina Rubeša, Nevena Šeparović, Boris Tulić, Iva Županić, Laura Žuvela, Toni Žuvela

IV. b
razrednik:
Damira Padovan

Diana Bačić, Josip Bačić, Ivan Barčot, Lara Cetinić, Dominik Dragojević, Ivan Franulović, Ana Mirošević, Milko Pranjić, Miljenko Pranjić, Antonia Protić, Svjetlana Resić, Ella Rubeša, Lucija Rubeša, Petar Stipković, Lucija Surjan, Ana Šeparović, Krešimir Žuvela

V. a
razrednik:
Nikolina Padovan
Plantić

Marko Barčot, Roberto Barčot, Ante Berković, Petar Bikić, Leonard Borovičkić, Marko Burmas, Ana Dragojević, Josip Golić, Nina Gugić, Mia Hrboka, Josip Jakelić, Robert Joković, Ivan Kosović, Jure Marinović, Marija Marinović, Nikola Oreb, Vinko Oreb, Ivan Padovan, Marko Prižmić, Jelena Surjan, Andrijana Sirovica, Jasna Todić, Luka Trojanović, Nevena Zlokić, Ivan Žabica, Anita Žuvela, Hrvoje Žuvela, Kristijan Žuvela, Lidija Žuvela, Ivana Žuvela

V. b
razrednik:
Lea Marinović

Julijana Andrijić, Josip Baković, Mario Barčot, Petar Barčot, Ivana Brižić, Andrija Burmas, Toni Cetinić, Stefan Ćosin, Ana Dragojević, Daria Dragojević, Đana Dragojević, Mia Dragojević, Tina Dragojević, Antonio Franulović, Frano Jurković, Andrea Kecić, Ivan Maričić, Toni Novak, Alida Padovan, Ivana Prižmić, Damir Resić, Anita Surjan, Frano Tabain, Tomislav Tabain, Marta Trifković, Anja Vlašić, Marko Vlašić, Matea Vučetić, Ana Zlokić, Luca Žuvela

VI. a
razrednik:
Joanna Mikulandra

Mirela Alukić, Pino Anastasov, Ajla Dervišagić, Dijana Dragojević, Petra Jobst, Ana Marinović, Dora Maroš, Roko Oreb, Nikola Prižmić, Rozana Rubeša, Toni Surjaň, Toni Šćepanović, Edi Šeparović, Igor Tabain, Marina Valentić, Lara Vlašić, Nikola Zlokić, Marija Źabica, Toni Źuvela

VI. b
razrednik:
Fani Źuvela

Antun Anić, Leo Bačić, Anita Cvitanović, Źeljko Gagić, Dunja KneŹević, Katarina Marov, Daria - Antonia Mirošević, Toni Padovan, Doris PriŹmić, Ana Šeparović, Franka Škoro, Ivana Tabain, Nevena Tašovac, Tatjana Vincetić, Ivan Źanetić, Ante Źuvela, Antonio Źuvela, Mirjana Źuvela

VI. c
razrednik:
Dinko Radić

Nikola Ančić, Dora Andreis, Tomislav Andreis, Tamara Borovina, Katarina Dragojević, Toni Dragojević, Latica Franulović - Žuvela, Lara Kočka, Toni Mirošević, Ana Panić, Ema Prižmić, Fani Prižmić, Ivana Prižmić, Marko Prižmić, Damir Vlašić, Ivan Vlašić, Franko Žuvela

VII. a
razrednik:
Olga Opačić

Doris Barčot, Đana Barčot, Franci Barčot, Lydia Berković, Katarina Borovina, Nikola Borovina, Tina Burmas, Tomislav Cetinić, Lucija Dragojević, Željka Gagić, Antonio Golić, Tamara Golić, Anamarija Joković, Hrvoje Kočka, Ella Maričić, Filip Padovan, Nikola Padovan, Darijo Žabica

VII. b
razrednik:
Vojko Tabain

Lucija Andreis, Ambroz Barčot, Marija Bošnjak, Goran Gugić, Roberta Gugić, Ivana Krajančić, Tomislav Lazić, Daria Margeta, Mate Maričić, Marija Mirošević, Petar Novak, Nikola Petković, Ivana Prižmić, Nikola Surjan, Antonio Šeman, Franko Šeparović, Ivana Tabain, Goran Valentić, Ivan Valentić, Petra Vuletić, Katarina Županić

VIII. a
razrednik:
Nikolina Borovina

Goran Andreis, Roko Andreis, Ivana Bačić, Lea Berković, Ivana Bikić, Maja Dragojević, Marko Dragojević, Petar Dragojević, Hrvoje Gugić, Tomislav Kunjašić, Reamare Novko, Josipa Padovan, Dino Petković, Ivo Rubeša, Antonio Širovica, Ante Vlašić, Hrvoje Žaknić, Antun Žanetić, Katarina Žanetić, Ana Žuvela, Emil Žuvela, Toni Žuvela

VIII. b
razrednik:
Mirjana Surjan

Franciska Anić, Nikolina Borovina, Tea Golić, Andrija Emanuel Krajančić, Josipa Lovričević, Sandi Marinović, Antonio Mušić, Petar Oreb, Viktorija Cetinić, Ante Prižmić, Ivan Surjan, Filip Šego, Đani Škoro, Hrvoje Tasoovac, Ana Trojanović, Deni Vlašić, Vili Vlašić, Edi Žuvela, Ivana Žuvela, Lara Žuvela

IZVANNASTAVNE I IZVANŠKOLSKE AKTIVNOSTI

IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Naziv aktivnosti	grupe	broj učenika	Voditelji
Damska grupa	1	15	Mirjana Žuvela
Plesna grupa	1	15	Tea Farčić
Likovna grupa	1	11	Nalta Padovan
Folklorna grupa	1	17	Marita Hrboka
Plesna grupa	1	15	Mirela Maričić
Likovna grupa	1	10	Sandra Maroš
Dramska grupa	1	10	Damira Padovan
Učenička zadruga "Meja"	3	45	Dalida Prižmić
Knjižničarska grupa	1	10	Nikolina Borovina
Likovna grupa	1	10	Damir Telenta
Školski pjevački zbor	1	60	Ljubo Pecotić
Školska klapa	1	8	Ljubo Pecotić
ŠŠK-košarka m	1	12	Marko Jeričević
ŠŠK-stolni tenis mž	1	22	Marko Jeričević
ŠŠK- odbojka/atletika mž	1	28	Marko Jeričević
ŠŠK-šah mž	1	16	Marko Jeričević

IZVANŠKOLSKE AKTIVNOSTI

Vrsta aktivnosti	broj učenika	Mjesto	Voditelji vanjski suradnici
Narodna glazba	23	Centar za kulturu	Marko Prižmić
Veslači	12	Veslački klub	Tino Dragojević
NK" Hajduk"	51	Igralište NK	Deni Surjan, Damir Andreis
Stolni tenis	25	Sportska dvorana	Mirko Dragojević
Rukomet	43	Sportska dvorana i igralište	Cvjetana Tabain
"Gardelin" pjevanje	9	Centar za kulturu	Mario Prižmić
Vaterpolo	40	Sportska dvorana	Ivana Prižmić
Plivači	19	Sportska dvorana	Ivana Prižmić
Vatrogasci	17	Vatrogasni dom	Ivo Šeparović
Taekwondo	35	Sportska dvorana	Ante Šegedin
Mala Mafrina	90	Sportska dvorana	Želimir Maričić
Crkveni zbor	50	Crkva	Ana Bešlić
Likovna radionica "Smješko"	40	Dom umirovljenika	Ivna Borovina, Silvana Vlašić

IZ RADA GRUPA

Bilo bi teško govoriti o izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, a ne osvrnuti se na prijašnje učitelje i voditelje kojima smo zahvalni za sadržajno bogate i raznovrsne aktivnosti u našoj školi, ali i izvan nje.

Od samih početaka djelovale su skupine i aktivnosti u kojima su učenici iskazivali svoje sklonosti, interese, talente i kreativnost, a čije radove, bilo pisane, bilo slikane ili zabilježene u nekom drugom obliku, čuvamo još i danas. Isto tako, neke tradicijske i kulturne vrijednosti, kao što su folklor i glazba, prenosimo i budućim naraštajima.

Trebali bismo se prisjetiti svih učitelja koji su u svojim aktivnostima, uz učenje i razvijanje različitih vještina, razvijali i osjećaj ljubavi, poštovanja i svijesti o vrijednosti i očuvanju kulturne baštine. Neki su upravo u tim aktivnostima pronašli svoj put, zavoljeli književnost, glumu, umjetnost, glazbu ili sport i izabrali to kao svoj životni poziv.

Kako se zahvaliti svima koji su tu ljubav njegovali i razvijali kod djece, a da se nikoga ne izostavi?! Možemo se sjetiti Marije Šebetić - Preturice koja je veći dio svog života posvetila folkloru, Tonke Zec koja je obilježila rad dramske skupine i koja je radila s podjednakom ljubavlju kao i učitelj povijesti i zemljopisa, Ivčice Dragojević koja je nastavila taj rad i svojim pristupom književnosti i pisanoj riječi dala poseban značaj razvijajući tu ljubav kod učenika, Jakice Franulović koja je dugo godina vodila likovnu grupu, motivirala i poticala učenike da se likovno izražavaju, Perice Miroševića, voditelja školskog zbora i orkestra, bez kojeg nije mogla proći nijedna svečanost, obljetnica niti bilo koji drugi važniji događaj u školi.

Bilo je tu puno učitelja, voditelja i stručnih suradnika zaslužnih za dugu tradiciju različitih aktivnosti u našoj školi, koji su mnogo doprinijeli svojim radom i ostavili duboki trag.

I mi se danas trudimo nastaviti njihov rad kroz što raznovrsnije aktivnosti u školi, i izvan nje. Izdvojiti ćemo neke od njih.

ŠKOLSKI ZBOR

Među brojnim aktivnostima u školi djeluje pjevački zbor i klapa. U školskom pjevačkom zboru uključeno je oko 60-tak učenika koje vodi učitelj glazbene kulture Ljubomir Pecotić. Oni svojim nastupima sudjeluju u obilježavanju važnih obljetnica i događanja tijekom godine.

Osim zbora, tu je i naša mlada klapa "Mrkinta" u kojoj pjevaju učenici: Roko Oreb, Nikola Prižmić, Igor Tabain, Toni Žuvela - VI. a, Leo Bačić, Ante Žuvela - VI. b, Damir Vlašić - VI. c i Goran Gugić - VII. b, uz povremenu glazbenu pratnju učenika VIII. a razreda, Ivane Bikić i Josipe Padovan koje sviraju klarinet.

Naši učenici su i članovi crkvenog pjevačkog zbora "Dominik" koji vodi časna Tješimira.

U crkveni zbor uključeno je 50-tak učenika naše škole.

DRAMSKA SKUPINA

Dramska družina "Miki Trasi" djeluje već petu godinu u našoj školi. Voditeljica Mirjana Žuvela započela je s radom 2003. kad su mali glumci bili učenici prvog razreda. Već te prve godine rada pobijedili su na Županijskom natjecanju LIDRANO u Dubrovniku i u svibnju 2004. predstavljali našu županiju na Državnom natjecanju u Umagu. Sljedeće godine dobili su priznanje za doprinos

kulturi Općine Vela Luka. Nastavljaju s radom i sudjeluju na Županijskim susretima u Dubrovniku 2004. i 2006. god. Ostvarili smo i dvije cjelovečernje predstave: Miševi i mačke naopačke i Priča o Veloj spili. S prvom smo gostovali na Lastovu i u Splitu, a s Pričom o Veloj spili u Italiji kao dio projekta međunarodne suradnje. Dramska družina sudjelovala je u brojnim priredbama u školi i u mjestu. Ante, Mia, Petar, Josip, Ivan, Nevena, Lidija, Hrvoje, Leonard (sada učenici V. a) nastavljaju s radom te očekujemo nove predstave.

LIKOVNA GRUPA

Jedna od slobodnih aktivnosti naše škole je likovna grupa nižih razreda u koju su uključeni učenici drugog i četvrtog razreda, koji pokazuju izrazitu sklonost likovnom izražavanju, a koju vode učiteljice Nalta Padovan i Sandra Maroš. Zadaća grupe je da kroz kreativni i stvaralački izraz učenici prošire svoja znanja iz likovne kulture te da se svojim radom približe kulturi naše domovine.

Upoznavajući kulturnu baštinu i izražavajući se u različitim likovnim tehnikama, učenici stvaraju i razvijaju vlastiti likovni ali i literarni govor. Tijekom cijele školske godine svojim radovima doprinose estetskom izgledu škole, postavljajući najuspješnije radove na izložbenim panoima u školi, posebno za vrijeme blagdana kao što su Božić i Uskrs. Uz likovne radove pišu i tekstove kojima obilježavaju tradiciju naših krajeva i tako pridonose očuvanju naše kulturne baštine.

Osim likovne grupe nižih razreda u školi postoji i likovna rupa u koju su uključeni učenici osmih razreda, koje vodi učitelj likovne kulture Damir Telenta. Svoje radove, često u kombiniranim likovnim tehnikama, na velikim formatima izlažu u predvorju škole, izražavajući tako svoje sklonosti modernijem likovnom pristupu.

FOLKLORNA SKUPINA

Folklorna skupina "Mafrina" ima dugu tradiciju u našem mjestu. Osim što okuplja odrasle folklorashe ima i pomladak u "Maloj Mafrini". U radu Male Mafrine, koju vodi Želimir Maričić, postoje dvije skupine, mlađa koju čine učenici II. do IV. razreda i starija sa učenicima od V do VIII. razreda.

Ove godine je sudjelovala na regionalnoj smotri folkloru u Metkoviću i stekla pravo na dječje Vinkovačke jeseni gdje je nastupala 7. - 9. rujna. "Mala Mafrina" je prigodom proslave 30. godišnjice "Mafrine" nastupila 1. lipnja s gostima KUD "Kolediče" iz Jezera za goste iz Italije. Osim nastupa na smotrama, naši

mladi folklorashe sudjeluju i na nastupima folklornog društva "Kumpanija" u programu Luškog lita, nastupima za umirovljenike u lječilištu "Kalos" te za goste u hotelu "Adria".

Ovo je jedna od najbrojnijih skupina u kojoj ima oko 90 učenika naše škole i koja osim druženja, putovanja i plesa doprinosi očuvanju naše kulturne baštine i običaja našeg mjesta.

Od ove školske godine folklorna skupina djeluje i kao izvannastavna aktivnost u školi koju vode učiteljice Mirela Maričić i Marita Hrboka uz vanjskog suradnika našeg učitelja u mirovini prof. Milana Oreba.

U ovoj folklornoj skupini uključeno je 30-tak učenika trećeg razreda.

PLESNA SKUPINA

U našoj školi od ove školske godine djeluje i plesna skupina. Učenice I. i III. razreda zajedno sa svojim učiteljicama Teom Farčić i Mirelom Maričić uvježbavaju plesne korake i koreografiju za školske priredbe.

NARODNA GLAZBA

U kulturnom i javnom predstavljanju našeg mjesta značajnu ulogu ima Narodna glazba u kojoj sviraju i učenici naše škole. Tijekom cijele godine oni imaju prilike pokazati što su naučili i kakvo je njihovo glazbeno umijeće. U Narodnoj glazbi Vele Luke svira ukupno 26 učenika osnovne škole. Od toga je 6 onih koji obavljaju sve aktivnosti kao i starije kolege. Prošle školske godine 11 učenika je pohađalo tečaj za mlade glazbare. Nakon završetka tečaja i oni će se uključiti u sve aktivnosti društva. Od ove školske godine ima 9 novih učenika koji će započeti s učenjem i vježbanjem na različitim glazbenim instrumentima i tako nastaviti dugu tradiciju Narodne glazbe u našem mjestu.

UČENIČKA ZADRUGA “Meja”

U arhivu škole postoje dokumenti koji upućuju na to da je ova škola 1960. godine imala učeničku zadrugu pod imenom “Povrtlarsko-cvječarska zadruga” i kasnije «Mladi maslinar» koja je djelovala par godina, a posebice na području maslinarstva. Općina Vela Luka u to vrijeme ustupila je dio zemljišta na «Šaknja ratu» za potrebe mladih zadrugara. Djelovanje te zadruge zabilježeno je kroz druge aktivnosti, a mi danas u novoosnovanoj zadrugi nastavljamo s tradicijom učenja, rada i proizvodnje.

Učenička zadruga «Meja» u Osnovnoj školi «Vela Luka» djeluje od prošle školske godine, 2006./2007. Zadruga je osnovana po Pravilniku o učeničkim zadrugama - HUUZ. Zadruga «Meja» ima svoj statut, 45 svojih članova te plan i program rada. Unutar zadruge imamo različite sekcije, koje se bave različitim područjima rada. Zadrugari se zabavljaju istraživanjem starih zanata, skupljanjem i branjem biljaka, različitim recepturama naših baka... Nadamo se uskoro i konkretnom radu u školskom vrtu. Naša najveća akcija za prošlu godinu bila je sudjelovanje na županijskoj smotri zadruga u Omišu. Na smotri smo postigli zavidan rezultat te primili Zahvalnicu za sudjelovanje na smotri. Ove godine pripremamo se nastaviti sa započetim projektima i ostvariti zadane ciljeve, te se okušati i u nekim novim područjima... Sve u svemu nastojat ćemo se dobro zabavljati i što više vremena provoditi u prirodi.

SPORTSKE AKTIVNOSTI - ŠŠK “Val”

Ove školske godine školski športski klub “Val” učenike će okupljati u atletskoj, stolnoteniskoj, šahovskoj, odbojkaškoj, košarkaškoj i rukometnoj sekciji. Kroz ove aktivnosti bit će uključeno preko 120 djece. Vanjski suradnici će raditi s košarkašima, nogometašima i rukometašicama. Naš športski klub dosada je postizao vrlo uspješne rezultate na raznim međuopćinskim, županijskim, ali i državnim natjecanjima. Ove godine sudjelovali su na županijskom natjecanju u stolnom tenisu i osvojili 1. mjesto (m.) - Mate Maričić, Antonio Golić i Antonio Mušić, i 2. mjesto (ž.) - Doris Prižmić i Nevena Tasovac. Na županijskom natjecanju u krosu ženski članovi ŠŠK “Val” zauzeli su 1. mjesto

Članovi ŠŠK «Val» koji su osigurali nastup na prvenstvu Dalmacije u krosu, šahu i stolnom tenisu

- Marija Bošnjak, Ivana Krajančić, Josipa Padovan, Fani Prižmić, a u šahu 2. mjesto (m. i ž.). Uz to naši će stolnotenisači kao članovi STK-a “Lučica” sudjelovati na božićnom i uskršnjem turniru u Dubrovniku, otvorenom prvenstvu Vele Luke i “Zagipingu” sredinom svibnja 2008. Također je planiran i nastup na Igrama otoka.

NOGOMETNI KLUB "HAJDUK"

Šezdesetak učenika naše škole trenira i igra veliki nogomet u NK "Hajduk"- Vela Luka. Svoje nogometne sklonosti i talente uvježbavaju u sekcijama kroz školu nogometa "Hajdukovi štitići":

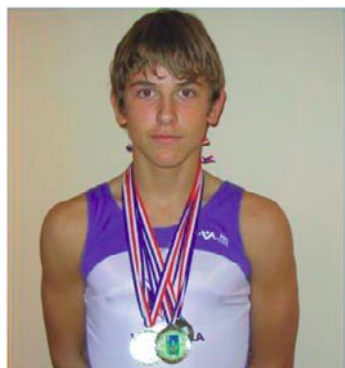
- sekcija U - 14 kadeti od 11 do 14. godina i
- sekcija U - 18 juniori od 14 do 18. godina.

Kadeti i juniori uspješno se takmiče u 1. županijskoj nogometnoj ligi i postižu zapažene rezultate. U nogometnoj sezoni 2006/07. kadeti su zauzeli 4. mjesto, a juniori su uvjerljivo osvojili prvenstvo sa 12 bodova više od drugoplasiranog.

VESLAČKI KLUB "Ošjak"

Učenici naše škole aktivni su članovi veslačkog kluba "Ošjak", koji već dugi niz godina okuplja veliki broj mladih i s njima postiže zapažene rezultate na mnogim pa čak i državnim natjecanjima. Na

Petar Oreb, VIII b
1. mjesto osnovnih škola RH u
veslanju

6. prvenstvu osnovnih škola Hrvatske u veslanju, koje je održano ove godine u Jelsi, sudjelovali su najbolji i najbrži veslači i veslačice s prethodno održanih regionalnih natjecanja. Prvo mjesto među samcima osvojio je Petar Oreb, učenik VIII. b razreda naše škole. Također je sudjelovao na brojnim drugim veslačkim regatama. Na državnom veslačkom prvenstvu Hrvatske u Zagrebu, u konkurenciji samac - kadeti osvojio je 6. mjesto u A-finalu. Član je pobjedničke seniorske ekipe na tradicionalnoj regati sv. Ivana, koja se održava svake godine u našem mjestu. Petar je aktivni član veslačkog kluba "Ošjak" od petog razreda. Od ove godine u veslački klub uključilo se još nekoliko učenika naše škole koje vodi trener prof. Tino Dragojević. Petru čestitamo na postignutim rezultatima i svim veslačima VK-a "Ošjak" želimo puno sportskog uspjeha.

TAEKWONDO

Od prošle školske godine učenici naše škole dobili su priliku da se okušaju u novom sportu - taekwondou. Na upisu je bilo toliko djece i roditelja da svi nisu mogli stati u našu školsku dvoranu. Sada nas ima dosta manje, negdje oko 25 članova. Treniramo dva puta tjedno, ponedjeljkom i subotom. Uz sve te treninge imamo polaganja za različite pojaseve i mnoga natjecanja. Naša učenica Lydia Berković, VII.a sudjelovala je na natjecanju u taekwondou (2. 12. 2007.) u Zagrebu i osvojila 3. mjesto. U individualnim borbama KUP-a u Slovačkoj Lydia je osvojila zlato, a u timskim srebro. Jedno od natjecanja održalo se u našoj školskoj dvorani kada smo imali priliku ugostiti natjecatelje iz Sarajeva i Splita. Naši treneri Ante Šegedin, Darko Tasovac i Irena Bikić čine naše treninge zanimljivima, ali i dosta napornima.

Lydia Berković, VII. a
1. mjesto KUP-a u taekwondou

ZNANSTVENO - STRUČNI SKUP “150 GODINA ŠKOLSTVA U VELOJ LUCI”

Dana 28. i 29. rujna obilježili smo u našoj školi 150 godina školstva u Veloj Luci. Već je 150 godina prošlo od prve škole u Repkovim dvorima pa do ove naše današnje ljepotice koja svojim zelenim prozorima na fasadi krasi naše mjesto.

Nakon svečanog otvaranja u atriju Centra za kulturu, 28. rujna, nastavilo se s izlaganjima u školi. Prvog dana je uz dr. sc. Franka Miroševića skup vodila i dr. sc. Alena Fazinić. Nakon uvodne riječi stručna izlaganja započeo je dr. sc. Ivo Perić koji je govorio o državnim sustavima u okviru kojih se odvijalo školovanje u Veloj Luci te o političkim, gospodarskim i kulturnim prilikama perioda 1857.- 2007.

Nakon njega izlagao je nekadašnji učitelj naše škole, prof. Zvonko Maričić, koji je govorio o prilikama u Veloj Luci do sredine 19. st te o začecima prve osnovne škole 1857. g. koja se zvala “Scuola elementare minore”. Zatim je mr. sc. Tihana

Luetić iz odjela za povijesne znanosti HAZU-a govorila o četvorici Velolučana koji su studirali na zagrebačkom Filozofskom fakultetu u razdoblju od osnutka modernog sveučilišta (1874.) do Prvog svjetskog rata. To su bili: Niko Mladineo, Ivo Oreb, Marko i Frano Violić i Marku Šeparoviću. Nakon kratke pauze nastavilo se s izlaganjima.

Časna sestra Tješimira Bešlić govorila je o osnutku i radu dječjeg zabavišta koje su osnovale sestre dominikanke 1928. g., a koje su ujedno sudjelovale i u radu niže gimnazije i osnovne škole. Zatim je izlagao prof. Milan Oreb koji se osvrnuo na razdoblje druge polovice 40-tih godina 20. st. u okviru koje je govorio o odgojno -obrazovom kontekstu formiranja ličnosti, o školi, društvenim organizacijama i učenicima tog razdoblja.

Prvi dan stručnog skupa zaključio je prof. Tonko Barčot svojim izlaganjem o nižoj srednjoj školi, tzv. građanskoj školi “Vela Luka” u vrijeme Banovine Hrvatske (1939. - 1941.) Drugi je dan voditelj skupa bio mr. sc. Miljenko Pandžić koji je najavljiavao izlagače.

Sa svojim izlaganjem trebao je započeti mr. sc. Marko Andrijić, ali je zbog bolesti spriječen pa je njegov rad o prosvjetnoj i kulturnoj djelatnosti dalmatinskog zbjega u južnu Italiju i Egipat za vrijeme Drugog svjetskog rata kratko predstavio prof. Tonko Barčot.

Slijedeći predavač, dr. sc. Franko Mirošević je govorio o Osnovnoj školi u razdoblju 1944.- 1959. odnosno uvjetima u kojima su učenici tog vremena stjecali znanje. Zatim je bivši veloluški kapelan, don Ante Burić, govorio o vjerskom odgoju u luškoj školi od osnutka, a posebno je naglasio period ukidanja vjeronauka u socijalističkoj Jugoslaviji.

Prof. Tonči Andreis ravnatelj srednje škole “Vela Luka”, izlagao je o počecima srednjoškolskog obrazovanja 1926. godine, a naročito se osvrnuo na školu učenika u privredi, 1952., kao na prvu pravu srednju školu u Veloj Luci, na Centar za usmjereno obrazovanje “Korčula” i u konačnici na suvremene prilike u kojima se danas škola nalazi. Nakon kraće pauze svojim je izlaganjem nastavio prof. Ivo Mirošević, koji je govorio o tjelesnom odgoju i športu u Veloj Luci od početka pa do sadašnjeg stanja te o daljem razvoju. Njega je izvrsno nadopunio naš učitelj tjelesne i zdravstvene kulture, Marko Jeričević,

koji je u svom izlaganju istakao izvannastavne i izvanškolske aktivnosti iz svog predmeta, a u kojima učenici naše škole postižu značajne rezultate. Dr. Nikola Bačić govorio je o zdravstvenoj skrbi školske djece kroz 150 djelovanja škole u našem mjestu. Skup je zaključen predavanjem dr. sc. Tonka Tabaina predavanjem o pregledu odgojnih sustava, metoda i ciljeva u hrvatskom školskom sustavu.

Tijekom ova dva dana naša je škola uistinu imala čast da ugosti itekako značajne osobe koje su joj posvetile svoje radove i u kojima otkrivamo ono već znano našima starijima, ali i mnogo toga što ni oni nisu znali. Iz ovih radova možemo učiti o vremenu kad su naši pradjedovi i prabake bili đaci i tako ga usporediti s našim današnjim prilikama jer vrijeme koje je proteklo, tih 150 godina, ostaje nama u nasljeđe.

Nakon održanog znanstveno - stručnog skupa predstavljen je i promoviran zbornik radova, kojeg su predstavili mr. sc. Ivo Karač i mr. sc. Miljenko Pandžić.

Sudionik skupa i naš istaknuti povjesničar dr. sc. Ivo Perić zabilježio je i poslao nam pismo u kojem iznosi svoje dojmove o održanom skupu i proslavi obljetnice osnutka naše škole:

...Proslava 150 godišnjice Vaše škole, obavljena 28. i 29. rujna, protekla je - kako u organizacijskom, tako i u sadržajnom pogledu - u najboljem redu i na doličnoj, visokoj razini. Uložili ste veliki trud i Vaše znalačko umijeće da sve bude tako kako je bilo: primjereno, domišljeno, zrelo i odgovorno. Divan je to primjer požrtvovnosti, savjesnosti i ljubavi prema školi kao najvitalnijem dijelu mjesne društvene svijesti.

Od srca Vam čestitam!

ODISEJEVE AVANTURE

kazališna predstava učenika OŠ "Vela Luka"

Povodom obljetnice 150 godina školstva u Veloj Luci 28. rujna u atriju Centra za kulturu izvedena je predstava "Odisejeve avanture", koju su učenici naše škole pripremili u režiji Siniše Miletića, luškog glumca koji živi i radi u Zagrebu. Nakon dugih i "mukotrpnih" priprema, učenja teksta i uvježbavanja glumačkih pokreta, što je započelo još tijekom ljetnih praznika učenika, rezultat je bio više nego uspješan.

- Zamolili smo Sinišu Miletića da nam nešto više kaže o samoj predstavi.

Predstava "Odisejeva putovanja" bazirana je na Homerovoj "Odiseji" koja je nastala prije 2 i pol tisuće godina i spada u nekoliko bitnih temelja europske tj. svjetske civilizacije. Istovremeno tekst je nastao na Mediteranu u našem susjedstvu i neka od zamišljenih zbivanja smještena su na hrvatske otoke.

Zbivanja u Homera i u našoj predstavi uglavnom se odvijaju na brodu i obali, tj. otocima koji su vrlo vjerojatno i jadranski otoci. Zato se npr. Odisejeva nostalgična pjesma o Itaci u našoj predstavi pjeva na melodiju poznate pjesme o Veloj Luci (Za mrkinte i žale...) a i sve ostale pjesme pjevaju se na melodije dalmatinskih pjesama. Itaka je tako postala Korčula, a djeca, učenici osnovne škole u Veloj Luci, postali su grčki bogovi, junaci, mornari itd.

Djeca su temelj budućnosti naše civilizacije kao što je "Odiseja" bila počelo današnje zapadne civilizacije i zato je njihov susret logičan i polučuje dragocjene rezultate.

Okruženje Homerovih likova jednako je okruženju u kojem žive naši mali-veliki glumci: more, brodovi, stijene, masline, vinogradi, vesla, mreže, bačve, bura, sunce itd. Počelo civilizacije, more sa svojim okruženjem i fantastični likovi i zbivanja (iz grčkih mitova) tri su bitna elementa i razloga zbog kojih su djeca od drugog do osmog razreda naše škole ujediniła svoje talente i trud i ljetne praznike posvetila radu na ovoj predstavi. Očito vrijedni rezultati ovoga rada (i zabave) razlog su zbog kojeg će se naše probe i izvođenje "Odisejevih putovanja" s novim epizodama nastaviti i tokom ove školske godine.

Zahvalili smo se redatelju predstave Siniši Miletiću na trudu i strpljenju u radu s učenicima, ali i mladim glumcima u ovoj predstavi, a to su: Andrea Kecić, Lidija Žuvela, Nevena Zlokić, Vita Oreb, Jasna Todić, Matea Vučetić, Ella Maričić, Ema Prižmić, Nikola Ančić, Mateo Žuvela, Hrvoje Žuvela, Josipa Padovan, Andrea Mirošević, Kristijan Žuvela, Ana Dragojević, Damir Vlašić, Dominik Dragojević, Katarina Žanetić, Katarina Borovina, Dora Andreis i Ivana Prižmić.

DAN ŠKOLE

10. studenog 1857. prvi su put djeca Vele Luke krenula u školu na pouku. S poučavanjem tadašnja 62 učenika i započelo je jedno novo vrijeme. Godine su se nizale, punih 150. Danas, gledajući unatrag na te godine svega je bilo u našoj školi; slavlja priredbi, obljetnica, izleta, natjecanja, ekskurzija, predstava...Mi danas nastavljamo s tom tradicijom, stoga smo 8. studenog 2007. proslavili taj prvi dan škole u našem mjestu prigodnim izletom i upravo taj prvi dan od ove godine obilježavamo kao Dan naše škole.

Na izlet se pošlo u uvalu Plitvine stazom uz more. Svi učenici i učitelji osnovne škole okupili su se u školskom dvorištu i potom krenuli kroz mjesto uz priču i smijeh. Kolona od preko 300 učenika uživala je na svježem zraku, u pogledu na plavo more i sunčano nebo. Uskoro smo stigli jer uz prijatelje i pjesmu vrijeme uvijek brže prođe. Nimalo umorni počeli smo sa sportskim aktivnostima; štafetom, nogometom, badmintonom, tenisom odbojkom... Najzanimljiviji turnir odbojke među dječacima prošao je uz vrlo veliko navijanje. Učenici osmog A su najuspješniji odbojkaši u našoj školi. Najbrži u štafeti su učenici petog A i šestog C. Mališanima iz prvog do četvrtog nikad dosta graničara, osim kada ogladne pa svi skupa navale na marende i sokove.

Žao mi je što ovaj dan nije potrajao malo duže. Kad sam došla kući, imala sam što ispričati o ovoj nastavi van učionice. Šetnja, priča, smijeh, boravak u prirodi, odmor od svakodnevnih obaveza najbolji su izbor kada smo u pitanju mi djeca i proslava Dana škole, zaključile smo moja mama i ja.

Viktorija Cetinić, VIII. b razred

ŠKOLSKA MUZEJSKA ZBIRKA OSNOVNE ŠKOLE U VELOJ LUCI

Rada Dragojević Ćosović, kustosica galerije Centra za kulturu Vela Luka

U povodu 150 godina školstva u Veloj Luci, uz niz drugih vrijednih i zanimljivih događanja, u Osnovnoj školi se započelo s prikupljanjem i osmišljavanjem školske muzejske zbirke s ciljem pružanja uvida u razvoj školstva u mjestu od početaka pa do današnjih dana. Zbirka će biti smještena u školskom potkrovlju. Za njenu prezentaciju potkrovlje je očišćeno, izvršeni su potrebni popravci u interijeru, a kako bi prostor imao što više svjetlosti u krov su ugrađeni krovni prozori. Nekoliko predmeta je popravljeno, a prilikom čišćenja potkrovlja svjetlo dana su ugledali brojni zaboravljeni školski rekviziti koji godinama nisu u funkciji, ali koji danas imaju dokumentarnu vrijednost. Intencija je kronološki prezentirati razredne prostorije, tj. pomoću sačuvanih predmeta (školskih klupa, stolica, nastavnih pomagala) pokušati rekonstruirati učionice i njihov izgled u pojedinim razdobljima.

Među brojnim sačuvanim predmetima ističe se glazbeni instrument harmonij, restauriran u rujnu ove godine u zagrebačkoj radionici „Bosnar“. Školski gramofon iz 1956. godine, magnetofon, grafoskop i projektor popravio je gosp. Denis Zlokić. U zbirci će se moći vidjeti elementi nekadašnjeg školskog fotolaboratorija, šivaći stroj „Singerica“ za potrebe predmeta „Domaćinstvo“, abak, stare školske klupe i stolice, školski dnevnik, rekviziti školskih predstava, školske torbe, crteži i dr. Posjet školskoj muzejskoj zbirci trebao bi biti šetnja kroz povijest naše škole, ali i kroz razvoj školstva općenito. Također se može steći uvid u to koliko je napredovala tehnika u posljednjih stotinjak godina i što se sve događalo u našoj školi između abaka i pojave kompjutera.

Školska muzejska zbirka Osnovne škole u Veloj Luci omogućit će sadašnjim đacima i budućim naraštajima da direktnim kontaktom s autentičnim predmetima dobiju kvalitetnu informaciju o prošlosti svoga mjesta i razvoju školstva u njemu, da od malih nogu razvijaju osjećaj za tradiciju, identitet i važnost očuvanja baštinskih vrijednosti. Nekada je potkrovlje Osnovne škole bilo đacima nedostupno mjesto i predstavljalo je zabranjeni prostor koji je budio maštu. Tek su rijetki đaci tijekom svoga školovanja imali priliku vidjeti odložene i prašnjave predmete koji su postali, zahvaljujući trudu i entuzijazmu, važna svjedočanstva i dokumenti o prošlosti naše škole. Danas školsko potkrovlje ima priliku postati mjesto komunikacije i interakcije između prošlosti i sadašnjosti, mjesto znanja i događanja, transparentan i iskorišten prostor u kojemu će se čuvati, prikupljati, prezentirati i komunicirati građa vezana za razvoj školstva u Veloj Luci. Osnivanje školske muzejske zbirke govori o visokom stupnju svijesti o identitetu i važnosti očuvanja kulturne baštine u našoj školi.

Za kvalitetno obrazovanje đaka u svim, a pogotovo malim sredinama, potrebno je djeci od početka školovanja približiti što je moguće više različitih aspekata kulturne baštine, voditi ih u muzejske ustanove i usaditi im svijest o važnosti očuvanja svih oblika tradicijskih vrijednosti.

Osnivanje školske muzejske zbirke veliki je događaj ne samo za Osnovnu školu nego i za cijelo naše mjesto, a ravnateljica škole Lucijana Mirošević i voditelj projekta nastavnik Vojko Tabain na ovom projektu rade s puno odgovornosti i entuzijazma i svojoj su školi, svojim đacima i svome mjestu dali neprocjenjivi dar. Mora se istaknuti da je u ovom projektu vrlo aktivno i uspješno

sudjelovao i VIII razred pod vodstvom svog razrednika Vojka Tabaina. Budući da sam i sama pohađala Osnovnu školu u Veloj Luci, za mene, a sigurna sam i za veliku većinu drugih mještana, osnivanje ove zbirke ima veliku emocionalnu vrijednost. Zahvaljujući ovoj zbirci mnogi od nas moći će se prisjetiti školskih dana, zaviriti u svoj stari školski dnevnik, a današnji i budućí đaci moći će steći uvid u to kako se odvijala nastava u vrijeme kada su u školu išli njihovi roditelji, bake i djedovi i generacije koje su im prethodile.

Svaki predmet za sebe, popravljen i očišćen ponovno oživljava, a postavljen u novu muzejsku stvarnost, prenosi poruke o proteklom vremenu i postaje vrijedan eksponat i dokument prošlosti u sadašnjosti za budućnost.

Nadam se da će vodstvo škole i organizatori projekta "Školska muzejska zbirka Osnovne škole u Veloj Luci" naći načina da prikupe što više podataka o svakom pojedinom eksponatu i da će kvalitetnom prezentacijom, uz školsku populaciju, steći i brojnu širu publiku. Sretno!

SURADNJA S HRVATSKIM ŠKOLSKIM MUZEJOM - ZAGREB

Ravnateljica Hrvatskog školskog Muzeja iz Zagreba, Elizabeta Serdar odazvala se na naš poziv na stručnu muzejsku pomoć i suradnju. Kao jedini muzej u Hrvatskoj specijaliziran za područje školstva ima uvid u školske zbirke i do sada je pružao stručnu pomoć primjerice školama u Požezi, Rijeci, Zagrebu...

Kustosice Hrvatskog školskog muzeja, Branka Ujaković i Sanja Mikac, posjetile su našu školu i obavile pregled sakupljenog materijala za otvaranje školske muzejske zbirke u potkrovlju škole. Dogovorena je daljnja suradnja i zadane su konkretne etape djelovanja.

Konačni cilj je što bolja prezentacija izloženih exponata i stvaranje reprezentativnog povijesnog presjeka djelovanja Osnovne škole u Veloj Luci, ali i samog školstva.

MOZAICI U ŠKOLI

Osnovna škola u Veloj Luci i Centar za kulturu Vela Luka već duže vrijeme uspješno surađuju. Učenici Osnovne škole redovito posjećuju izložbe u galeriji Centra za kulturu i upoznaju se sa stalnim muzejskim postavom, a djelatnici Centra za kulturu već tradicionalno na Dan općine i Blagdan sv. Josipa održavaju predavanja na temu kulturne baštine Vele Luke i otoka Korčule. U povodu 150 godina škole u Veloj Luci, a na inicijativu ravnateljice Osnovne škole Lucijane Mirošević, Centar za kulturu posudio je školi iz svog fundusa tri mozaika nastala kako bi se izložili u školskom prostoru.

Mozaici su nastali 1968. godine kada je u Veloj Luci održan Prvi međunarodni susret likovnih umjetnika, a u Centar za kulturu su pristigli na obradu i čuvanje koncem 2005. godine. Tri mozaika koja su posuđena školi u dokumentaciji Centra za kulturu evidentirana su pod inventarnim brojevima 1, 6 i 14. Mozaik inventarne oznake br. 1 ima dimenzije 52x52cm, a autor ovog mozaika nije poznat. Mozaik inventarne oznake br. 6 ima dimenzije 62x58cm, a autor mozaika je francuski umjetnik Paul Rebeyrolle. Mozaik inventarne oznake br. 14 ima dimenzije 51x84cm, a autor je akademski kipar Ante Marinović iz Vele Luke. Mozaici su postavljeni u školskom prizemlju s intencijom da se učenici s njima svakodnevno susreću i na taj način od malih nogu upoznaju elemente kulturne i umjetničke baštine svoga mjesta.

PRIČA O ŠKOLSKOM HARMONIJU

Smješten već dugi niz godina u školskom potkrovlju, u carstvu paučine i prašine, stajao je i polako, crvotočinom napadnut, propadao zaboravljeni i napušteni školski harmonij. Tek bi neki od učitelja ili nekadašnjih učenika, s vremena na vrijeme, dozvao u sjećanje ovaj harmonij na kojem su nekoć prebirali po njegovim tipkama i prenosili ga od razreda do razreda, od svečanosti do svečanosti. A uistinu je bilo podosta učitelja i još više učenika koji su predavali i učili se osnovnom glazbenom znanju na njemu. Teško je kazati kada je započeo njegov život i u kojoj je to radionici sagrađen, pa ni točan razlog njegova dolaska u Velu Luku.

Pjevanje se, u kombinaciji s tjelovježbom (!) u veloluškoj pučkoj školi poučava već od 1890., a od 1910. kao samostalan predmet. Ne možemo sa sigurnošću znati da li je harmonij već krajem 19. st. prisutan na satovima spomenutog predmeta, ali je sjećanjem jedne od najstarijih živućih učenica, Marije Tasovac rođ. Oreb (rođ. 1911.) potvrđen u posljednjim godinama Austro-Ugarske Monarhije kada je ona počela pohađati Žensku pučku školu. Njen suprug Donko Tasovac (rođ. 1915.) sjeća se kako bi na satovima pjevao u duetu s Milkom Franulović i uvjeren je kako je taj harmonij bio prvotno vlasništvo kateheta don Frana Željka Vučetića koji ga je i trajno ostavio školi po svom odlasku u Dubrovnik 1925. No, što je, inače, harmonij?

Riječ je glazbalo s tipkama koje kao izvor zvuka koristi slobodno titrajuće jezičce. Patentirao ga je Alexandre-Francois Debain 1840. kao vrlo pristupačno, lagano glazbalo, čiji je ton stabilan, koji se ne kvari često i lako se održava. U drugoj polovini 19. st. započela je serijska proizvodnja sa širokom ponudom različitih tipova. S tipičnom bojom i kvalitetom tona dobro se slaže s ljudskim glasom. Koristio se, stoga, za uvježbavanje pjevačkih zborova, a posebno je bio prikladan za sakralnu glazbu. Kao takav ubrzo je osvojio svaku značajniju gradsku i mjesnu crkvu kao skromna, ali praktična zamjena za skupe orgulje. Pridonio je brojnim promjenama u liturgijskoj glazbenoj praksi – istisnuo je jednoglasni i dvoglasni pjev u tercama kantavaca, uvevši višeglasnu harmoniziranu pratnju, proširujući repertoar liturgijskih napjeva, ali na štetu dotadašnje višestoljetne baštine. Ipak, nikad se nije afirmirao kao standardni instrument klasične glazbe. Danas se harmoniji proizvode samo u Indiji, s obzirom da on predstavlja kulturni instrument kod nekih vjerskih zajednica (npr. kod sljedbenika Krišne), a drugdje je postao gotovo isključivo predmet skupljanja kolekcionara.

Harmonij, koji je i glavni junak ove priče, pripada najjednostavnijim tipovima s jednim manualom (klavijaturom), opsega 5 oktava (C – c4) i dva registra (viola 4' i flüte 4'; treći registar 'forte' se odnosi samo na glasnoću). U Veloj Luci se dandanas nalaze još dva mlađa i složenija harmonija u posjedu župe sv. Josipa (jedan u zgradi bratovštine, a drugi na Badu u crkvi Gospe od zdravlja, koji je još uvijek u funkciji) i zasad neutvrđen broj harmonija u privatnom posjedu (u arhivskim zapisima se spominju harmonij obitelji Andreis, pjevačko-tamburaškog društva „Hum“, kupljen u Ljubljani 1939.). Školski harmonij se izdvaja jednostavnošću pa bi već i ta činjenica, uz potvrđeno sjećanje iz početka 20. st., upućivala na njegovu izraženiju starost. Pod pretpostavkom da je riječ, uistinu, o harmoniju don Frana Željka Vučetića (njegove obitelji ili njega osobno), njegov trag se u školi može pratiti od 1908. kada je Vučetić preuzeo mjesto kateheta u Veloj Luci. Da je Vučetić posjedovao harmonij potvrđuju i arhivski zapisi pjevačko-tamburaškog društva «HUM» iz početka 1924. kada se tajnik Društva zahvalio don Vučetiću na privremenoj posudbi. To bi ujedno značilo i da je harmonij smatran njegovim privatnim vlasništvom sve do odlaska iz škole i Vele Luke 1925. kada ga trajno ostavlja školi za potrebe nastave.

Još od austrougarskih vremena (možda upravo od 1908.) ovaj je harmonij osnovno glazbeno sredstvo u nastavi pjevanja Muške i Ženske pučke škole, a vjerojatno i instrumentalna pozadina pri školskim priredbama. Nema sumnje da je, s obzirom na veliki udjel don Vučetića u nastajanju i razvoju društva, imao svojeg udjela i kod uvježbavanja pjevačko-tamburaškog društva «Hum». Od 1926. koristi se i u nastavi novoustrojene Građanske škole, tako da se, zahvaljujući i njegovoj mobilnosti i manjoj težini, svakodnevno prenosi od prizemlja do II. kata, od jedne do druge škole. Prenosio se nedjeljom i do župne crkve gdje bi pratio liturgiju za učenike. Na njemu se izvodio ustaljeni školski repertoar pjesama, koji se donekle korigirao promjenom režima, naročito propašću i stvaranjem novih država na ovim prostorima. I poslije II. svjetskog rata dugi niz godina predstavlja osnovno glazbeno sredstvo u nastavi muzičkog odgoja i radu sa školskim zborom. Od šezdesetih godina kad je nabavljen klavir (riječ je o klaviru koji je nekoć bio vlasništvo sestara učiteljice Line i Jerke Cvitanić, a Osnovnoj školi ga je ustupilo kulturno-umjetničko društvo „Hum“ – u rujnu 2005. bačen je na smetlište), harmonij postaje dopunsko glazbeno sredstvo, no i tada je bio itekako aktivan zbog svoje mobilnosti, pa je pratio i dalje gotovo svaku školsku svečanost. To je i bilo vrijeme kada su na harmoniju izvršene značajnije preinake i popravci. Tadašnji kućni majstor Jadran Oreb je preinačio sklopivi harmonij u harmonij s fiksnim nogarima i tom prigodom urezao slova «MUH», «obrnuto» asocirajući na Kud «HUM». Važno je naglasiti i njegovu ulogu u uvježbavanju prvih veloluških klapa. Posljednji koji se njime koristio i educirao đake bio je učitelj Perica Mirošević.

Učitelj Perica Mirošević za klavirom sestara Cvitanić

stručnom uvidu nije utvrđena tvornica izrade. Vjerojatno će naš harmonij sutra biti više ures nego glazbalo na kojemu će se svakodnevno svirati, no to i nije važno. U današnjem okruženju svakovrsnih električnih klavijatura, on se i ne može nametnuti svojom praktičnošću. Ali svojom stoljetnom pričom, generacijama učenika koje su se glazbeno obrazovale uz njega i svojom, slobodno možemo kazati, ekskluzivnošću, ističe se kao prvorazredan dio školskog inventara, njegov najsjajni biser. Zar ima ljepše uvertire otvaranju Osnovne glazbene škole u Veloj Luci?

Važno je naglasiti i njegovu ulogu u uvježbavanju prvih veloluških klapa. Kupnjom električnih orgulja krajem sedamdesetih harmonij biva istisnut iz nastave te će se premjestiti na potkrovlje, groblje odbačenih školskih predmeta. No, pripremom proslave jubileja „150 godina školstva u Veloj Luci“, ovo je groblje odjednom postalo pravo skrovište blaga. Ideja o uređenju školske muzejske zbirke u potkrovlju školske zgrade gurnula je u prvi plan naš harmonij. Prevagnula je ideja da se potpuno restaurira i da se privede prvotnoj funkciji. U rujnu 2007. obnovljen je u 'Klavijaturama Bosnar' u Zagrebu. Nažalost, ni pri detaljnom

Tonko Barčot

ŠKOLOVANJE TRIDESETIH I ČETRDESETIH GODINA 20. STOLJEĆA

- Utjecaj škole i društva na formiranje ličnosti -

Prof. Milan Oreb

Prisjetimo se koliko smo promjena i prilagodbi doživjeli za vrijeme našega života. Škola je u svim tim promjenama i nevoljama ostala stup našega odgoja i obrazovanja. Ona nas je usmjerila u život kao i sve generacije u ovih 150 godina. Još se sjećam naših učiteljica i učitelja koji nas dočekuju i uvode u tu novu sredinu, u jedno zajedništvo. Da ne govorim kako upijamo nove spoznaje i sadržaje. S koliko nas je pažnje i umješnosti uvela u prvi razred naša učiteljica Franica Padovan (1932.), a učitelj Poldo Juretić je pored razredne nastave izlazio s nama na teren s loptom.

U građansku školu ulazimo 1936. prvi put u mješoviti razred. Neki od naših kolega iz osnovne škole nastavili su još dvije godine kao peti i šesti razred u "Državnoj Narodnoj školi", a jedan dio nije nastavio školovanje. U ovoj školi imamo predmetnu nastavu s brojnim nastavnicima i proširuje se nastavni program, polako se otkrivaju naše sklonosti i sposobnosti. Uvodi se i strani jezik - njemački. Uvijek se sjetim nastavnice Marije Stulli (zvali smo

je Mica), kojoj smo zahvalni što smo stekli kvalitetno znanje iz tog predmeta.

Građanske škole pored općeg imaju i stručno obrazovanje. Tako imamo daktilografiju i knjigovodstvo kao poseban predmet jer je škola trgovačkog, a potom zanatsko - industrijskog smjera. Bogatstvu nastave doprinose i izvannastavne aktivnosti. Imamo pjevački zbor koji vodi nastavnik Zoran Palčok. Kad je riječ o vrijednim nastavnicima, sjećamo se kako su on i njegova supruga Zorka vodili s nama, na odvojenim sastancima (m. i ž.) razgovore o problemima u koja ulazimo tih godina, u pubertetu. Dakle, mi smo već tada imali seksualni odgoj, a danas se vode rasprave da li uvesti taj predmet u škole. Odvojenu nastavu imamo u predmetima ženski ručni rad i domaćinstvo i muški rad s knjigovežnicom (što je za mene od posebne važnosti: još i danas radim u svojoj knjigovežnici). U ovim predmetima nastavnici su nam Rosanda Simić za ženske i Ivica Padovan za muške. Ne možemo zaboraviti kontakt Petra Padovana Kolege s roditeljima. Vjeroučitelj don Jozo Geričić pratio nas je kroz cijelo vrijeme u osnovnoj i građanskoj školi. Nedjeljom smo imali obaveznu školsku misu, a njemu sam bio ministrant. Želim posebno napomenuti da mi nije namjera zanemariti ostale nastavnike koje ne spominjem, a koji su također bili na visini svoga posla i zaslužni za naš uspjeh. Spomenuo sam neke specifičnosti koje su meni bile posebno značajne.

Čitavo naše vrijeme od rođenja (u kraljevini SHS i Jugoslaviji), od polovice tridesetih, ispunjeno je političkim podjelama i sukobima. Ubojstvo Radića u beogradskoj skupštini, uvođenje diktature te atentat na kralja Aleksandra prisutno je u velolučkom pučanstvu.

Djeluju političke stranke: orjunaši Jugoslaveni, HSS-ovci Hrvati, mačekovci. Pojavljuju se i marksisti komunisti. Po toj političkoj podjeli djeluju ili se osnivaju različita društva: Jugoslavenski sokol i sokolska glazba, Hrvatska narodna glazba HSS-a, Hrvatska seljačka zaštita, Križarska katolička organizacija, koja okuplja mušku i žensku djecu, mladež i odrasle, a ima i dječju glazbu (fanfare), dramsku sekciju i druga razna okupljanja. Ovu organizaciju vode svećenici i časne sestre (zaslužan je don Ivan Oreb, a o tome detaljno piše u svojoj knjizi dr. Nikola Bačić).

Kad je riječ o velolučkim glazbama, svaka ima svoj program i nastup vezan uz svoje stranačke aktivnosti, ali treba istaknuti nešto što je pozitivno: bez obzira na političku podjelu i ideološke razlike, kod vjerskih blagdana i crkvenih obreda istodobno sudjeluju sve tri glazbe.

Po međusobnom dogovoru nastupaju, određuju mjesto i redosljed u procesiji. Crkva je ona u kojoj su prisutni svi vjernici bez obzira na razlike. Isto tako, bez razlike aktivni smo u ND "Hajduk" i pjevačkom društvu "Hum".

Javne, kulturne i zabavne priredbe, politički i drugi skupovi održavaju se po stranačkoj podjeli: u "Sokolani", u "Grizuna", u "Manjka", u "Šantića".

Svatko slavi svoje jubileje. Mi djeca prisutni smo i na takvim skupovima i priredbama što pridonosi našem političkom opredjeljenju. Naši roditelji, kao što smo naglasili na početku, temelj su našeg odgoja, pa i tako ovom političkom usmjerenju i djelovanju. Izuzetno je pozitivno da u takvim različitim političkim podjelama mi nismo unosili politiku u razred i drugarski smo se međusobno ponašali i družili.

Škola je temelj našeg obrazovanja i budućeg zvanja, a uz to i društveni rad, školske izvannastavne aktivnosti, posebno iz glazbenog programa, kao i aktivnosti u društvenim organizacijama: glazba, dramska i plesna folklorna aktivnost u mjestu odlučujuće su za buduće zvanje. Upravo to nam omogućuje da položimo prijemni ispit i po želji nastavimo naše školovanje.

Poslije ukidanja diktature dolazi do slobodnijeg političkog ponašanja i sporazumom Cvetković - Maček 1939. ostvarena je autonomija Hrvatske i uspostavljena je Banovina Hrvatska. Na vlasti je HSS. U školama se mijenja nastavni plan i program. Ukida se jugoslavenski, utemeljen na velikosrpskoj unitarističkoj ideji, a uvodi se hrvatski nacionalni na idejama braće Radić. Iz škola se odstranjuju direktori i pojedini nastavnici, naglašene jugoslavenske političke organizacije i premještaju na učiteljske dužnosti u druge škole.

To je u nas uobičajena praksa pri promjenama političkih sustava. U školi je sada drugo ozračje (uvođenje novog programa i predavanja direktora Ladislava Vučetića - nacionalno pitanje, hrvatski jezik).

Pojedini maturanti 1940. odlaze, kao oni prije i poslije, na daljnje školovanje i studije. Većina ih se afirmirala kao visoki stručnjaci u različitim područjima znanosti i raznim dužnostima u društvenom i gospodarskom životu.

1941. godine rat nije ni nas poštedito. Dolazi do talijanske okupacije (aneksije). U škole Talijani uvode fašistički program. Dolaze talijanski učitelji, u naše škole uvodi se talijanski jezik, mijenjaju se nazivi školama, mjestima i naseljima, ustanovama pa i osobnim imenima.

U školi se pjevaju talijanske pjesme. Učenicima se preporučuje učlanjenje u fašističku organizaciju. Poneka djeca su u dječjoj organizaciji Ballila. Rijetki su koji prilaze Talijanima. Raspuštene su sve društvene organizacije. Vlada fašistički režim i teror. Poslije jednog zaista teškog događaja prisilno je morala nastupiti glazba. Ovaj put okupljeni su glazbari iz jedne i druge glazbe. U jedinicama NOB-a tako su se našli i naši glazbari zajedno. Od tada i postoji jedinstvena narodna glazba Vela Luka. Na organiziranje otpora, partizanske akcije i na oslobodilačku borbu na širokom području, Talijani odgovaraju terorom, kaznenim akcijama i likvidacijama. Pored mnogih arogantnih talijanskih učitelja ima jedan primjer dobrog učitelja. Talijanski učitelj Fabris pomaže učenicima s punim razumijevanjem za teškoće u kojima se nalazimo. Za vrijeme ljetnih praznika održao je tečaj talijanskog jezika za odrasle. Vjenčao se u Veloj Luci za našu mještanku, boravio je u Veloj Luci i nakon rata. Generacija koja se našla izvan Vele Luke, u toj okupiranoj zoni, ima velikih teškoća u dolaženju za praznike i vraćanju u škole.

Ubrzo je došlo do talijanske kapitulacije i oslobođenja 1943. Ali, nažalost, rat nije završen. Nastale su nove nevolje koje nas nisu poštediti.

Nakon talijanske kapitulacije partizani su do dolaska Nijemaca, koncem prosinca 1943., uspjeli evakuirati veliki dio stanovništva i uputiti se u El Shat. Tamo je organizirana i škola.

Na pomolu je oslobođenje i Nijemci prisilno evakuiraju sve punoljetne muškarce koji su ostavljeni u Hrvatskoj, stariji su smješteni u domaćinstva, a mlađi su upućeni u postrojbe NDH. Tako se naši ljudi nalaze suprotstavljeni u toj ratnoj nevolji. Ovdje se ne može govoriti o političkim razlozima. Nažalost, mnogi se nisu vratili.

Rat je završen, počinje novi život u novoj Socijalističkoj Jugoslaviji. Svi smo se našli na radnim mjestima, a učitelji uspješno obnavljaju školstvo, kulturno - društveni život, afirmiraju se na različitim poljima javnog života. Njihov doprinos društvu je značajan, a sve to zahvaljujući tako dobrim i postojanim temeljima iz svojih školskih dana.

ŠKOLSKO ZVONO

Povodom 150-te obljetnice, nakon puno godina ponovno je zazvonilo veliko školsko zvono, odljeveno u radionici "ARM" Zvonimira Lukinića u Kamanju. O tome kako je bilo nekad sa školskim zvonom razgovarali smo s gospodinom prof. Zvonkom Maričićem i saznali nekoliko zanimljivih podataka.

- Kada je postavljeno školsko zvono?

Pretpostavljam da je zvono postavljeno kad i školski sat, onda kada je započela nastava. Nastava je započela u prosincu 1912. godine pa je zvono najvjerojatnije postavljeno koji mjesec prije. Imalo je neugodan zvuk. Bilo je privremeno u funkciji. Za vrijeme mojeg djetinjstva ono nije zvonilo.

- Kojim povodom je zvonilo i kada, tj. koliko je zvonilo prije nastave?

Školsko zvono nije zvonilo za početak nastave, nego bi djeca znala vrijeme po sjeni sunca ili po kampanelu. Zvono je bilo potrebno kao i sat jer ljudi nisu imali drugih satova. Dotada je o vremenu obavještavalo samo tzv. malo zvono s kampanela.

Zvono s kampanela bi zvonilo pola sata prije nastave, ujutro u 7 i 30, a poslijepodne u 14.00 sati, ovisno o godišnjem dobu, zimi nešto ranije.

Poslije 2. svjetskog rata zvonilo je sa crkvice sv. Vicenca.

- Tko je bio zadužen za zvonjenje?

Za zvonjenje prije 2. svj. rata su bile zadužene domaćice u školi, sestre Borovina Piculine i zvonile su u kampanelu za školu tzv. malo zvono. Poslije 2. svjetskog rata bio je nekoliko njih koje su čistile, nosile poštu i zvonile. Jedna od njih, koje se sjećam bila je domaćica Milica Surjan, koja je vodila brigu o svemu.

- Kada je prestalo zvoniti?

Školsko zvono je prestalo zvoniti kada je postalo suvišno. U mjesto su došli drugi satovi i struja pa više nije bilo potrebe da zvono poziva djecu u školu.

Sa Zvonkom Maričićem razgovarale su u školskoj knjižnici učenice VII. a razreda: Doris Barčot, Tina Burmas i Lucija Dragojević

Priča gospođe Marije Tasovac rođ. Oreb

Bilo je to davno, jako davno prije 96 godina kada sam se ja rodila. Moje ime je Marija Tasovac, rođena sam Oreb Krkatica. Rodila sam se 13.12.1911. godine i jedna sam od najstarijih bivših učenica osnovne škole u Veloj Luci. Živjela sam u velikoj obitelji koju su sačinjavali majka Mara, otac Marko, 4 sestre i 3 brata. Moja obitelj je bila dobrostojeća, otac mi je bio zidar – poduzetnik i bio je pismen, a majka nepismena domaćica. Prije škole nitko me nije podučavao. Krenula sam u školu za vrijeme Prvog svjetskog rata, prije raspada Austrougarske monarhije.

U osnovnoj školi bilo je 6 razreda, od kojih sam ja završila 4. U vrijeme kada sam pohađala školu bila sam često bolesna. Imala sam malariju, pa sam često izostajala s nastave. Škola je bila podijeljena na 3 dijela, u jednom su bili muški, drugom uprava, a u trećem ženske. Nastavnici su ulazili kroz ista vrata gdje i učenici. Moj razred je izgledao otprilike ovako: drvene klupe i stolovi u kojima su sjedile 3 do 4 osobe. Bilo je veliko ručno računalo, slike na zidovima. Za vrijeme Austrougarske visila je slika jednog kralja, a u Jugoslaviji drugog. U prvom razredu pisali smo na tablama posebnim olovkama, a brisali spužvama. Kasnije smo kupovali bilježnice. Udžbenike nismo imali već bi nam diktirali nastavnici, a mi bi pisali u bilježnice i iz njih učili. U mom razredu bilo je oko 30 učenika. Bili smo različito odjeveni. Nažalost, bilo je mnogo siromašnih. Ja sam bila obućena, jer sam to mogla priuštiti, ali sva djeca nisu mogla imati cipele. Nastavnici su bili strogi. Među najstrožim je bio Luka Mladineo. Od nastavnika sjećam se još i njegove žene Anke, Antuna Oreba i Petra Padovana. U školi se kažnjavalo neposlušnu i onu djecu koja nisu htjela učiti. Djeca bi dobila takozvane "sardele", to jest nastavnici bi ih udarali po ruci i tjerali da kleče na podu. Kad učenik ne bi iz neopravdanog razloga dolazio u školu roditelj bi plaćao globu. Školu je kontrolirao nadzornik koji je dolazio iz Korčule kako bi provjerio koliko su djeca napredovala. Učenici su poslije osnovne škole imali mogućnost dalje učiti u građanskoj školi u Blatu koja se otvorila 1921. a samo pet godina kasnije otvorena je i u Veloj Luci.

- Svjedočanstvo gđe Marije jedno je od dragocjenijih u našem mjestu. U razgovoru s nama prisjećala se svojih školskih dana, koji su joj, iako ponekad teški, ostali u lijepom sjećanju .

Učenice VIII. a razreda: Lea Berković i Katarina Žanetić

BUDUĆNOST ŠKOLSTVA U VELOJ LUCI

- TONKO GUGIĆ -
NAČELNIK OPĆINE "VELA LUKA"

POVODOM 150 GODINA ŠKOLSTVA U VELOJ LUCI

1. Molimo Vas da nam ukratko predstavite sebe i da nam kažete nešto o svom poslu načelnika? Ako već moram predstaviti sebe, onda ću reći da sam ja Tonko Bakan, osnovnu školu sam završio u Veloj Luci, gimnaziju u Veloj Luci i Blatu, a pravni fakultet u Zagrebu. Radio sam u Dalmatinskoj plovidbi, policiji i Tvornici za preradu ribe "Neptun" u Komizi. Trenutno radim u Općini Vela Luka kao načelnik. Posao načelnika shvaćam kao veoma odgovoran posao izvan svake ideologije i politikantstva. Biti načelnik Općine je isto što i biti direktor nekog komunalnog poduzeća koje mora rješavati poslove izgradnje kanalizacije, cesta, putova, groblja, pristaništa, rive, ali i kroz prostorno - plansku dokumentaciju brinuti se o cjelokupnom razvoju mjesta, naročito o njegovom društvenom razvoju.

2. Kako vidite budućnost školstva u Veloj Luci?

Školstvo u Veloj Luci dijeli sudbinu školstva kao i na drugim otocima u Hrvatskoj. Vela Luka je u tom kontekstu u usporedbi s drugim otočnim mjestima u velikoj prednosti i ne moramo se bojati za njenu budućnost. Općina će sve napraviti da Vela Luka dobije novu modernu školu u kojoj će se nastava odvijati u jednoj smjeni po najvišim obrazovnim standardima. Složit ćete se sa mnom da se budućnost jednog mjesta vidi u kvaliteti škola koje ima, a pri tome ne mislim samo na izgled zgrade neke škole.

3. Što mislite o promjenama u školstvu (HNOS – Hrvatski nacionalni obrazovni standard, besplatno školovanje/ udžbenici, srednja škola za sve ...)?

Lijepo je imati povjerenje u Vladu i resorno ministarstvo kada govorimo o promjenama u školstvu. Očito da u sustavu školovanja nešto treba mijenjati. Što i kako, možemo vidjeti iz iskustva drugih država. Uostalom, ništa nije dato jednom za svagda da se ne bi moglo mijenjati i usavršavati, naravno, uz puno razumijevanja za učenike koji dolaze iz siromašnijih obitelji.

4. Kako vidite mogućnost suradnje škole i učenika s Općinom?

Postoje različite mogućnosti suradnje. Prvenstveno vidim suradnju uključivanjem škole i učenika u različite ekološke, ali i druge projekte, kao i njihovim uključivanjem u rad udruga na polju športa, kulture i tehničke kulture. Smatram da se mora osjetiti postojanje škole i prisutnost učenika u mjestu. Za to su vrlo važne i slobodne aktivnosti učenika unutar škole. Tim aktivnostima morali bi obogatiti društveni život u mjestu. Općina će na sve načine pratiti odvijanje školskih aktivnosti. To je po mome mišljenju jedan od načina da škola postane dio mjesta, a mjesto dio škole.

5. Kakva su Vaša sjećanja na školu kad ste bili đak i kako je sada doživljavate?

Moram priznati da mi je vrijeme provedeno u osnovnoj školi prilično izbljedjelo. Ostala su sjećanja na poneki događaj, kolege iz razreda i učitelje. Premalo za osam godina druženja, ali otada je prošlo i puno vremena od tada. Kada sam prije nekoliko godina ponovo ušao u zgradu škole, otprilike tridesetak godina nakon završene osnovne škole, osjetio sam kao da ulazim u jednu od vojarni koje je gradila još Austrougarska monarhija. Tada sam shvatio da našoj djeci treba bolji i vedriji prostor za igru i učenje. Danas, zaslugom djelatnika škole, zgrada izgleda veselije, ali i dalje mislim da ona ne odgovara suvremenim zahtjevima školovanja. Zgrada škole, koja ima prelijepu fasadu, ipak je građena 1911. godine, skoro prije jednog stoljeća.

21. stoljeće donijelo je velike promijene i mi ih moramo pratiti. Zato se ja zalažem za gradnju nove zgrade po svim današnjim standardima a našoj Općoj pučkoj učionici naći ćemo novi sadržaj i čuvati je kao spomenik jednog vremena.

6. Što biste poručili učenicima naše škole – za kraj ?

Poručio bih svim učenicima da je školovanje veoma važno za napredovanje u životu. U školi se stječu prve radne navike, pozitivni odnos prema obvezama, lijepa prijateljstva, poštovanje starijih, kao i osjećaj da moramo cijeniti tuđi rad kako bismo znali cijeniti sebe i svoj rad. Želim svima, učiteljima i učenicima, uspjeh u radu na radost svih pa tako i Općine koja brigom o vama pokazuje da zna gdje počinje sretnija budućnost.

- Gospodine načelnike zahvaljujemo vam što ste izdvojili vremena za nas i odgovorili na naša pitanja. I mi Vama želimo puno uspjeha u radu i nadamo se da će Općina imati razumijevanja za naše potrebe i da ćemo i ubuduće uspješno surađivati.

Hvala!

Učenice VII. a razreda: Ella Maričić, Tina Burmas i Đana Barčot

NOVA DVORANA ZA NOVIH 150 GODINA ŠPORTA VELE LUKE

Nakon polaganja kamena temeljca 2006. godine započela je gradnja nove velolučke školske športske dvorane. Radovi su započeli tek nakon što je općina Vela Luka donijela odluku i detaljni plan uređenja športsko rekreacijske i školske zone "Moćni laz". Plan izgradnje i financiranje usklađeno je uz pomoć Ministarstva mora, prometa, obnove i razvitka .

Školska športska dvorana Osnovne škole "Vela Luka" smještena je na II dijelu našeg mjesta predjelu imena Moćni laz i zapravo je dio športsko - rekreacijske zone uz koju će u budućnosti biti i vrtić , osnovna i srednja škola . Dakle, tako nastaje obrazovna i športsko rekreacijska zona naše Vele Luke .

Detaljan plan ove funkcionalne cjeline otkriva nam bogate sadržaje. Trodijelna dvorana je dimenzija 45 x 27 m, što znači da se pomičnim pregradama dobivaju tri dvorane 27 x 15; uz veliku je i mala dvorana 14 x 14 m, a predviđene su i teleskopske tribine , trim kabinet te dovoljan broj svlačionica .

O novoj dvorani popričali smo s gospodinom Ivom Miroševićem. Profesor Mirošević je do 2005. godine bio načelnik za šport pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa i jedan je od inicijatora ovog projekta, čije se dovršenje predviđa do kraja 2007.

• Gospodine Miroševiću, velolučka je dvorana jedna od tri školske dvorane koje se posljednjih godina grade na otoku Korčuli. Koje su mogućnosti ove dvorane?

Zapravo je ovo jedna od preko 300 školskih športskih dvorana koje su planirane u Hrvatskoj u posljednjih 15 godina .

Čak 250 dvorana je dovršeno, a ostalih 50 je izgradnja u tijeku ili pri završetku. Ako znamo da je okvirni kapacitet oko 500 korisnika dnevno, lako je izračunati koliki je to broj

djece, mladeži ,športaša i rekreativaca uključeno u organizirano tjelesno vježbanje u Hrvatskoj. Planirana je izgradnja tri školske športske dvorane na Korčuli. U izgradnji je uz ovu u Veloj Luci i dvorana u Korčuli, a početak izgradnje u Blatu se očekuje uskoro. Uzevši u obzir potrebe, kako učenika tako i ostalih preko 17000 stanovnika, broj od tri dvorane pokriva i nastavu tjelesne i zdravstvene kulture i potrebu bavljenja športom na otoku .

- Na koje će se načine moći koristiti dvorana?

Dvorana je namijenjena prvenstveno nastavi osnovnoškolaca te njihovim slobodnim i izvanškolskim aktivnostima.

Za izvođenje nastave TZK-a je velika dvorana 45 x 27 m u kojoj se istovremeno a odvojeno može održavati nastava za 2 do 3 razreda. Naime spuštanjem zastora dobivaju se tri odvojena prostora.

Osim za potrebe nastave, dvorana se može koristiti za potrebe športskih klubova, posebno rukometa te za rekreaciju. Naravno da će joj svrha biti i pružanje prostora i drugim društvenim događanjima: priredbama koncertima itd.

Tu je još i mala dvorana od 14 x 14 m namijenjena uz nastavu za potrebe, folklora, ritmike, baleta, rekreacije . Da bi se sve to i zaista moglo do kraja iskoristiti neophodno je što prije krenuti u izgradnju nove zgrade osnovne škole i srednje škole što je i planirano u blizini dvorane. Kad se sve to zaokruži dvorana će biti u punoj funkciji.

MEDUNARODNI PROJEKT “Jedan prijatelj s one strane mora”

Iako je prošlo već dosta vremena od našeg posjeta San Martinu u travnju ove godine naši dojmovi su još uvijek živi. U mislima još vidimo gostoljubiva lica i prekrasne vedute toga kraja. I sada se prisjećamo ljubaznosti i topline koju su nam pružili naši domaćini. Od trenutka kada smo preplovili Jadran i pristali u luku Bari znali smo da nas očekuje nešto posebno, nešto štp ćemo još dugo nositi u svojim srcima.

Svi naši dani u Italiji su bili ispunjeni, i toliko smo toga vidjeli. Svim osjetilima smo upijali slike, mirise i zvukove San Martina, Casserte, Beneventa, Napulja... Ali, ipak San Martino nam je ostao u najljepšoj uspomeni. Susretljivost ljudi koji su nas primili, obasuli darovima, pružili nam svoja srca i dali nam sebe vrijedi toliko da je teško naći prave riječi kojima bismo im zahvalili.

Ovaj susret utvrđuje jedno prijateljstvo i otvara put, koji će biti bogat sa kulturalnom suradnjom, humanitaran i koristan u značenju vrijednosti i rasta naših naroda.

U lipnju ove godine ugostili smo naše prijatelje iz škole “San Martino” u Italiji. Bilo je tu puno zabave, sporta, druženja i ostalo mnogo lijepih uspomena. Od toga smo izdvojili stranicu njihovih novina sa pismom direktora škole Giusepea Orlanda koje možda više od svega drugog pokazuje kako nam je bilo. Evo prilike da ga podijelimo s vama.

Comune di Vela Luka
il Sindaco ed il Dirigente Scolastico

**CI SIAMO
SENTITI
VERAMENTE
A CASA**

Comune di Korcula
incontro con il Sindaco

Cari amici di Vela Luka sono trascorsi alcuni giorni dalla nostra venuta a Vela Luka, ma le immagini e i ricordi dei tanti bei momenti trascorsi insieme, sono ancora nitidi nella nostra memoria. Ci parlano di tanta cortesia, cordialità, e benevolenza nei nostri confronti, tutte cose impossibili da dimenticare.

Sebbene ci trovassimo ad alcune centinaia di Km dall'Italia, ci siamo sentiti veramente a casa; ovunque circondati dall'affetto di voi amici della Osnovna Skola, del Sindaco di Vela Luka, dei ragazzi e delle loro famiglie.

E' stata per tutti noi un'esperienza ricca di stimoli culturali ed umani che ci ha permesso di rinsaldare i legami tra le nostre comunità e, soprattutto, di stabilire una collaborazione fondata sui valori più profondi e condivisi della persona umana.

Con grande gioia abbiamo trovato ad accoglierci una comunità in festa che ha reso davvero indimenticabili i momenti trascorsi sulla vostra isola. L'isola non ci ha donato solo il "bel viaggio" ma ci ha fatto capire che dietro ogni pietra, ogni profumo, ogni sapore c'è amore per la propria terra, rispetto delle proprie radici, fierezza della propria storia e della propria identità, ma, anche uno sguardo attento e pronto a condividere le esperienze e i valori che il viaggiatore porta

Dragi Prijatelji iz Vele Luke, prošlo je dosta otkada smo bili u Veloj Luci ali predodbe i uspomene toliko lijepih časova provedenih zajedno još su uvijek jasni u našim sjećanjima, govore o toliko ljubaznosti, srdačnosti i naklonosti prema nama, što je teško zaboraviti.

Iako smo se nalazili mnogo kilometara daleko od Italije, osjećali smo se kao kod kuće; svukuda okruženi sa prijaznim osjećajima od vas, prijatelja iz Osnovne Škole, gradonačelnika Vele Luke, učenika i njihovih obitelji.

Bilo je to za sve nas bogato iskustvo kulturalno i humanitarno što nam je dalo mogućnost da se pojača veza između naših zajednica, a naročito utvrditi suradnju koja se temelji na dubokim zajedničkim ljudskim vrijednostima.

Sa velikim veseljem smo se našli u jednoj zajednici koja je slavila naš dolazak i napravila zbilja nezaboravljive dane provedene na vašem otoku.

Otok nam nije poklonio samo "lijepi put", pokazao nam je da iza svakog kamena, svakog mirisa, svakog okusa se nalazi ljubav za svoju zemlju, poštovanje za svoje porijeklo, ponos za svoju povijest i svoj identitet, ali i jedan pozoran pogled na iskustvo i vrijednosti što donosi putnik sa sobom.

Tjedan proveden sa vama je bio za nas jedno pravo i stalno otkriće. Imali smo mogućnost u toliko situacija cijeniti vašu gostoljubljivost, i uvijek ćemo vam biti zahvalni za provedeno vrijeme što smo proživjeli sa vama: posjet vašoj školi, blagdanska večera i priredba organizirana na trgu, posjet općini Vele Luke i Korčule, izleti u čamcima ...

Htjeli bi vam zahvaliti svima, jedno po jedno: Direktorici Lucijani stalno ljubaznoj i nasmiješenoj, Gradonačelniku Tonku Gugijau, Predsjedniku općinskog savjeta Nikoli Orebu, neumornoj Sandri Bačić Prof. Dinku Radiću i svim profesorima pratioćima što su se brinuli o nama kad smo bili u Hrvatskoj.

Još jedan pozdrav i zagrlja svima mladima iz Vele Luke i njihovim obiteljima kojima zahvaljujemo na toplom dočeku što su nam dali. Iskustvo koje smo tek proživjeli nas potiče da nastavimo na tom putu da ojačamo sve više vezu između naših škola i zajednica, za programaciju i projekciju novih povijesničkih i kulturalnih ciljeva da rastu u novim generacijama kao koncept aktivnog evropskog građanstva. Sa nadom da se vidimo eim prije, pozdravljamo vas sa dubokim osjećajima i kaćemo vam doviđenja ...

San Martino Valle Caudina, 06/07/2007

Dott. Giuseppe Orlando

con sé. La settimana che abbiamo trascorso insieme è stata per noi una vera, continua scoperta!

Abbiamo avuto modo in tantissime occasioni di apprezzare la vostra ospitalità, e vi saremo sempre grati per i bellissimi momenti che ci avete fatto vivere come la visita alla vostra scuola, la serata di festa e lo spettacolo organizzato in piazza per noi, la visita al Comune di Vela Luka e di Korčula, le gite in barca.... Vorremmo ringraziarvi tutti, uno ad uno: la Direttrice Lucijana sempre dolce e sorridente, il sindaco Tonko Gugic, il Presidente del consiglio comunale Nikola Oreb, l'infaticabile Sandra Bacic, il Prof. Diko Radic e tutti i docenti e gli accompagnatori che si sono occupati di noi durante il soggiorno in Croazia.

Ancora un pensiero ed un abbraccio fortissimo ai ragazzi e alle ragazze di Vela Luka e alle loro famiglie, che ringraziamo per il calore e l'accoglienza che ci hanno riservato.

L'esperienza che si è appena conclusa ci sprona a continuare su questa strada per rinsaldare sempre più i legami tra le nostre scuole e le nostre comunità, per programmare e progettare nuovi percorsi storici e culturali che sappiano far germogliare nelle nuove generazioni un concetto di cittadinanza attiva ed europea. Con l'augurio di rivedervi al più presto, vi salutiamo con profondo affetto e vi diciamo ARRIVEDERCI....

Manifestazione all'Osnovna Skola

La nostra delegazione ricevuta dall'Amministrazione di Vela Luka

NAŠ KANTUN

MOJA ŠKOLA

Tišina. Krik galeba dovlači jutro u moju valu otkrivajući brodove izgubljene u magli.

Kroz jarbole se probijaju prve zrake sunca, otkrivajući kamenu fasadu moje škole koja se, usnula uz more, nameće svojom veličinom i ljepotom u ovoj rujansko jutro. Unutra u kutu učionice, zaboravljen i tih, stoji stari šestar...

Zvono! Metalni zvuk razbija tišinu! Otvaraju se vrata! Stotinu učenika je pred njima! Svatko želi ući prvi! Jedan se dječak spotaknuo i pao! Preko njega su pala još dvojica i razasula školske knjige po podu! Najbliži priskaču u pomoć! Uza stepenice se nagurava rijeka učenika u potrazi za svojom učionom. Od žamora zidovi podrhtavaju!

Ponovo zvoni! Zatvaraju se jedna vrata, zatim druga, pa još jedna. Ponovo tišina...

U dugom nizu sličnih dana, moja je škola izbrojila mnoge godine. Stara je, ali je ja nekako zbog žamora i veselja kojim počinje dan ne doživljam kao staricu. Zbog radosti i tuga, razočarenja i ponosa, zbog stečenog znanja i predaha nakon teških satova, zbog topline koju nam daruje u zimska jutra, doživljam je kao vršnjakinju.

Moja škola i ja se razumijemo i volimo. Ona mi daruje mnoge teške, ali i vesele trenutke koje na kraju dana rado podijelim sa svojimima. Slušajući priče, moja mama se prepoznaje u sličnim situacijama. I djed! On mi priča događaje iz svog djetinjstva. Priča mi o tome kako je prije bilo teško. Ipak, sjeti se mnogih lijepih trenutaka iz tog doba, koje je prepoznam kao svoje. Zato je moja škola mlada. Zato jer svakoj generaciji daruje neke trenutke koji ih vraćaju u mladost. Zato jer ih se uvijek rado sjećaju i uvijek im se rado vraćaju... Večer se spušta. Mrak briše odraz moje škole koji se cijeli dan zrcalio u moru. U skrivenom kutu i dalje stoji stari šestar i čeka da ga dotakne nečija ruka kao uspomenu.

Ivana Krajančić, VII. b

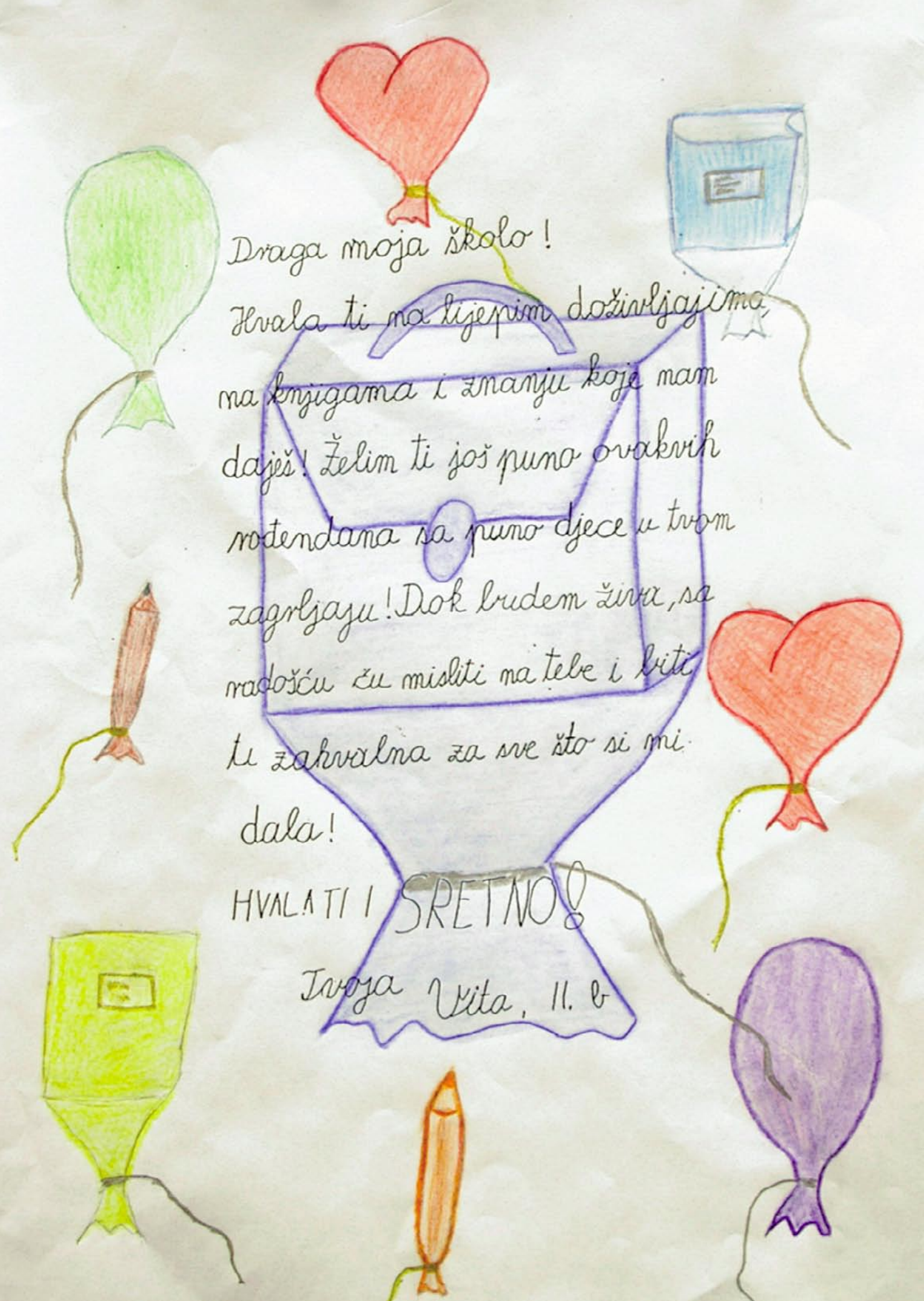
150 GODINA ŠKOLSTVA U VELOJ LUCI

Ovih dana slušamo puno o našoj školi i njenim počecima. Malo tko je od nas znao da su prvi počeci nastave u Veloj Luci bili prije 150 godina. To se možda ne čini tako davno, ali ako bolje razmisliš pomisliš na svu djecu, sve ljude koji su se tu školovali. Mnogima je ona promijenila način života i otvorila sasvim nove putove. pričali su mi da su stari učitelji bili jako strogi i da im je najvažnije nastavno pomagalo bila šiba. Riječ učitelja se poštovala, pa i onda kad on nije bio sasvim u pravu. Pričali su mi i to da su djeca u hladnim zimskim danima morala nositi drvo za velike peći u učionicama. Danas je to puno drugačije iako se škola nalazi u velikoj kamenoj zgradi na kojoj piše "Opća pučka učiona". Hodajući svakodnevno hodnicima i penjući se stepenicama prepunih tragova mnogih generacija, osjećam da sam i ja dio toga, kao i moji preci. Ovuda su hodali i sjedili u ovim učionicama moj pradjed Marko davno 1920. godine i prabaka Darinka godinu iza njega. Tu se školovala i baka Marija od 1948. godine, a kratko i moj tata. Ja sada idem u 8. razred i brzo ću napustiti ovu zgradu.

Kuda će me život odvesti, ne znam, ali znam da nikada neću zaboraviti smijeh, smicalice i prijateljstva stečena među ovim zidovima. Iako ja napuštam Opću pučku učionu, već slijedeće godine u nju će doći moj mlađi brat. I on će hodati ovim hodnicima i sjediti u istim klupama.

Filip Šego, VIII. b

Draga moja školo!

Hvala ti na lijepim doživljajima,
na knjigama i znanju koje mam
daješ! Želim ti još puno ovakvih
rodendana sa puno djece u tvom
zagrljaju! Dok budem živa, sa
radošću ću misliti na tebe i biti
ti zahvalna za sve što si mi
dala!

HVALATI I SRETNO!

Ivoja Viti, 11. 6.

SJEĆANJE

Draga Mirela,

Veselila si se povratku u školu.
I mi smo se veselili.
Ali, umjesto susreta - praznina,
mjesto radosti - šutnja i bol.

Zašto je život tako nepravedan,
Zašto nam nepovratno uzima
te zajedničke trenutke?

Možda zato da bi ih još više cijenili.

I stoga ćemo svaku tvoju riječ,
svaki susret s tobom,
svaku tvoju emociju
koju možemo prizvati u sjećanje,
pohraniti duboko u srcu
da nas učini još boljim ljudima
nego što jesmo.

Zbogom Mirela...

